No. 7209.

Abonnementsprijs per 3 maanden:
Voor Amsterdam f 2.50.
Buiten Amsterdam franco f 2.90.
Enkele No. 5 Cents.

Vier-en-twintigste Jaargang.

De Standaard

Amsterdam, Vrijdag 6 September.

No. 1895.

Advertentiën:
Van 1 tot 6 regels f —.90.
Iedere regel daarboven f —.15.
Aanvragen of vermelding
van liefdegaven f —.10 per regel.

Directeur-Uitgever: J. A. WORMSER.

Uiteenloopend inzicht.

II.

Vraagt men nu, hoe wij, als Belijders des Heeren, over het optreden met zulk een stelsel te oordeelen hebben, dan wenschen we duidelijk uit te spreken, dat van Godswege niets den mensch verbiedt, om, waar een bestaand stelsel tot teleurstellende uitkomst heeft geleid, te zinnen en te peinzen, of wellicht door het volgen van een afwijkend stelsel een meer gewenschte toestand in het leven ware te roepen.

Eer omgekeerd verdient het sluiten van de oogen voor bestaande misstanden, en het tragelijk *niet*-zinnen op middelen tot redres, afkeuring.

Ook al acht ge, dat de arts aan het ziekbed een verkeerd inzicht in den aard der ziekte heeft, en dat het medicijn, dat hij aanbeveelt, eer schaden dan beteren zal, dit mag u de bedoeling, den toeleg, om den kranke te genezen, niet doen miskennen.

En zoo gij uwerzijds, gemakshalve, die krankheid veronachtzaamt, den aangetaste hulpeloos liggen laat, en de conditiën die hem in zijn ongeluk brachten, bestendigt, zijt gij het, die de hand in den boezem hebt te steken, en u te bekeeren van uw onaandoenlijkheid.

In de tweede plaats was het steeds en is het nog onze onwrikbare overtuiging, dat wie de voetstappen van den Christus wil drukken, met barmhartigheid moet bewogen worden bij het aanzien van de velerlei ellende, die het dusver gevolgde systeem van vrije concurrentie over een zeer groot deel van onze medemenschen heeft gebracht.

Priester en Leviet gaan hier onverschillig voorbij, de barmhartige Samaritaan zal op stuiting van zooveel ellende bedacht zijn.

Ja, zoover trekken we dit, dat o. i. elk Christen onverwijld socialist zou moeten worden, indien metterdaad bleek, dat de vervanging van het ééne systeem door het andere, door geoorloofde middelen tot stand kon komen, en ons in het beloofde land van melk en honig zou brengen.

Iets waartegen men niet aanvoere, dat op die wijs toch uitsluitend *stoffelijke* verbetering zou zijn aangebracht, en dat de Christelijke religie steeds voor de *geestelijke* belangen heeft te kiezen; want deze tegenwerping is, én wat de feiten én wat het standpunt betreft, onjuist.

De Christelijke religie is volstrekt niet uitsluitend, noch zelfs eenzijdig geestelijk, maar rekent met den *geheelen* mensch, naar ziel en lichaam. Jezus predikt het Evangelie, maar ook geneest hij de kranken en spijst de vier duizend.

En ook wat de feiten betreft, is deze tegenwerping onjuist.

De schadelijke gevolgen toch van het systeem der vrije concurrentie liggen én voor de gegoede én voor de min gegoede klasse, zeker niet het minst op *geestelijk* terrein.

Dit systeem heeft de geldwinnende klasse op zoo ongezonde wijze in geldbejag doen opgaan, dat ze, op kleine uitzonderingen na, reeds bijna geheel van het Christelijk geloof vervreemd is. Dit systeem heeft een wereld van sluwheid, list en bedrog in het leven geroepen, die het zedelijk leven op zeer bedenkelijke wijze verlaagt, en schier geen kern-eerlijke koopmansschap meer mogelijk laat. En ook de schade, die de lagere volksklasse leed, ligt nog veel minder in zijn stoffelijke benepenheid, dan in de aantasting van het *menschelijk* karakter in den werkman, die van mensch tot machine-verlengstuk werd verlaagd.

Dat we dit zoo beslist en sterk uitspreken, is allerminst om ons in het oog van andersdenkende broederen te verontschuldigen; daar denken we niet aan; daarvoor staan we veel te vast in onze Christelijke overtuiging.

Maar wel, om door klare, duidelijke uiteenzetting der zaak, misverstand weg te nemen, en onze overtuiging ook bij hen ingang te doen vinden.

Het staat toch voor ons vast, dat verschil van opinie in dit opzicht voor de volgelingen van den Man van Smarte onmogelijk is, zoodra maar het punt bereikt is, waarop men uitscheidt elkander denkbeelden toe te dichten, die men verwerpt, en in steê hiervan tot duidelijke, welomschreven belijdenis van gevoelens gekomen is.

Dat diegenen onder ons, die onder de gevolgen van het vrije-concurrentie-systeem het meest lijden, het gereedst zijn, om op dat systeem critiek te oefenen, spreekt vanzelf; en dat ze hierbij niet zelden overdrijven, is menschelijk. Maar ook diegenen onder ons, die minder onder die droeve gevolgen gebukt en gedrukt gaan, zullen ons toch toestemmen, dat ook zij niet van verre mogen blijven staan, waar het menschelijk leven bij anderen zooveel ellende vertoont, en zoowel de meer- als de min-gegoeden onder de heerschappij van den Mammon zoo ernstige geestelijke schade lijden.

Zoo beslist echter als we hiervoor opkomen, even rondborstig spreken we het uit, dat we noch de socialistische critiek op het bestaande, noch de socialistische tactiek om uit het bestaande uit te komen, noch de socialistische profetie voor de toekomst, zonder de keur, die onze belijdenis eischt, mogen overnemen, of ook maar napraten.

Al beschaamt de socialist zoo menig Christen, dat hij voor de krankheid, die uitbrak, een oog had, en ze onderzocht, en er over peinsde, en er echt wetenschappelijke studiën over schreef, toen men onzerzijds nog voortdommelde in onaandoenlijkheid, en er de moeite niet voor over had om zijn geest in te spannen, — toch kan die belijdenis van schuld en tekortkoming ons nooit ontslaan van de verplichting, om ook hier met de ordinantiën Gods te rade te gaan, en aan die ordinantiën ons te onderwerpen.

Stel b. v. dat de ordinantiën Gods het vrije-concurrentie-systeem eischten, hoe droef en bitter er dan ook de gevolgen van waren, — dan zou geen onzer er aan mogen tornen, en zouden we de hand, die dit stelsel poogde aan te tasten, hebben af te weren.

Of ook, neem aan, dat het sociale stelsel eisch van Gods ordinantiën bleek te zijn, natuurlijk zou dan elk Christen terstond socialist moeten worden, en zich moeten inspannen, om met tak en wortel het vroegere stelsel uit te roeien.

De geestelijke en stoffelijke welvaart van de groote menigte der menschen zegt veel; maar toch, zoodra het recht onzes Gods in de weegschaal wordt geworpen, telt die welvaart niet meer meê.

Beter in druk met zijn God, dan in brooddronkenheid van zijn God afgedoold.

Wel terdege moet daarom de vraag gesteld, of overgang uit stelsel in stelsel mogelijk is, zonder dat het recht geschonden en de natuur van het menschelijk leven verkracht worde. Dient gevraagd, of de middelen, waartoe men zijn toevlucht neemt, om uit den onhoudbaren toestand te geraken, den toets der Geboden Gods kunnen doorstaan. En ook, of het stelsel, dat men ons aanbeveelt, wel waarlijk het bestaande kwaad zal opheffen, zonder ander, en misschien erger, kwaad over ons te brengen.

Van verleiding om gedachteloos en onnadenkend mede te wandelen op paden, die het spoor der gerechtigheid verlaten of tegen het heilige ingaan, is dus geen sprake.

Eer is zeker wantrouwen tegen hetgeen men ons aanbeveelt, niet misplaatst; en in zoover verblijdt het ons, dat *Patrimonium*, bij de nog kleine intellectueele krachten, waarover het beschikt, zich aanwendt, om, als hij den socialist het linksche boschpad zag inslaan, bij zichzelven te denken: »dan ga ik veiligheidshalve liever rechts."

Wat ons geboden schijnt is derhalve, dat wij, en alle Christenbroederen met ons, niet langer schuilevinkje voor de maatschappelijke ellende spelen, maar de ongunstige uitkomst van het vrije-concurrentie-systeem erkennen.

In de tweede plaats, dat we als Christenen de helpende hand reiken aan hen, die onder deze ongunstige uitkomsten het meest lijden.

In de derde plaats, dat we waardeeren wat anderen deden en nog doen, om het bestaande kwaad te beteren, en allengs ons kwijten van onzen plicht, om in dit werk der liefde niet bij hen achter te staan.

En alzoo in de vierde plaats, dat we ons niet met groote woorden van dit geding afmaken, noch ons bepalen tot critiek op anderer doen, maar door grondig onderzoek tot een eigen diagnose van het kwaad komen, en, met de ordinantiën Gods als toetssteen, voor onszelven uitmaken, of we, door de consequente handhaving van het tegenwoordig oeconomisch stelsel van vrije concurrentie, niet bevonden worden tegen God te strijden, en of alzoo niet ook onze invloed, hij zij dan groot, hij zij dan klein, voor wijziging van den bestaanden toestand in de schaal moet worden geworpen.

Omdat de zaak zoo ernstig is, deed het ons daarom leed, dat een enkele, op het zeggen van Henry George of Flürschheim afgaande, zóó maar voor collectivisme koos en landnationalisatie ging aanprijzen.

Het recht tot zulk een beslissing verwerft men niet door zich in idealistische voorspiegeling te verliezen. Daar is heel wat meer aan vast.

Maar evenzeer stelde het te leur, dat andere broederen den ernst van het socialisme miskenden, de donkere schaduwzijden van het huidige stelsel licht telden, en een standpunt innamen, alsof het vanzelf sprak, dat het nu vigeerende stelsel het eenig juiste, en alzoo tegen alle critiek te maintineeren systeem was.

Het kon toch óók zijn, dat ten slotte bleek, hoe noch het ééne, noch het andere stelsel naar Gods ordinantiën *uitsluitend* bestaansrecht had, en dat in het voorbijzien van deze eenvoudige waarheid de bron van veel van onzen jammer lag.

Buitenlandsch Overzicht.

AMSTERDAM, 5 Sept.

De Engelsche *Trades-Unions* houden deze week weer hun congres; thans voor de dertiende maal. Cardiff is de plaats van samenkomst, en belangrijke besluiten zullen daar vallen, omdat de strijd tusschen de socialisten en de behoudsmannen in de *Unions* nu wel ten finale zal beslist worden.

Sedert 1896 is het aantal aangesloten afdeelingen geducht toegenomen, maar daarmede heeft tevens het socialistische element schrikbarend aan invloed gewonnen. Uit tal van besluiten is dat maar al te duidelijk gebleken; het sterkst wel uit de in 1894 met 219 tegen 68 stemmen aangenomen motie, waarbij de wenschelijkheid werd uitgesproken om het land zoowel als de productie-, verkeers- en ruilmiddelen te nationaliseeren, en aan de parlementaire commissie op te dragen, hierop bij de wetgevende macht aan te dringen. Nog een jaar te voren, toen de motie nog wat scherper kanten had, werd ze verworpen met 97 stemmen voor en 137 tegen. Men meende dus te mogen concludeeren, dat nu het socialistische beginsel schitterend had gezegevierd.

De parlementaire commissie, waarbij de uitvoering der besluiten rust, kon dus al dadelijk beginnen de wetsontwerpen uit te werken, die bij het Lagerhuis moesten worden ingediend. Maar de commissie nam, vóór ze zich aan den arbeid zette, nog eens in overweging, of de meerderheid der vereenigingen inderdaad de socialistische beginselen was toegedaan; en ze kwam tot de gevolgtrekking, dat zulks niet het geval was.

De anders zoo behoudende parlementaire commissie is daarop overgegaan tot een soort van staatsgreep; ze is revolutionair geworden. Volgens de vroegere bepalingen mogen op het congres slechts zulke vertegenwoordigers verschijnen, die inderdaad werklieden zijn òf geweest zijn, en ook tot het vak behooren welks belangen zij verdedigen. Maar nu is bepaald, dat alleen bona fide arbeiders lid van het congres kunnen zijn; m. a. w. dat de afgevaardigde, toen hij afgevaardigd werd, in het aangeduide vak inderdaad werkzaam moet zijn geweest.

Deze nieuwigheid had ten gevolge, dat de »professionals" der socialistische partij, de heeren Tom Mann, John Burns en Keir Hardie, werden geweerd. Dat is één punt in 't belang der anti-socialisten.

Maar er is nog een tweede:

Er werd, en zeker niet ten onrechte, reeds lang geklaagd over de onevenredige vertegenwoordiging der afdeelingen op de congressen. Afdeelingen met 75,000 leden mochten slechts vier, die met 5000 leden daarentegen drie afgevaardigden naar het congres zenden, terwijl ze elk voor zich-zelf niet meer dan één stem uitbrachten, zoodat eene combinatie van minderheden de wet kon voorschrijven aan de werkelijke meerderheid. De parlementaire commissie heeft nu bepaald, dat voortaan ieder afgevaardigde ééne stem zal uitbrengen voor elke 1000 leden, die hij vertegenwoordigt.

Door dezen maatregel wordt het zwaartepunt verplaatst naar de groote vereenigingen, die vroeger door de kleinere werden overstemd. Daarom hebben verschillende vereenigingen, die zich na het socialistisch besluit van verleden jaar van het congres hadden teruggetrokken, weer besloten de tegenwoordige zitting bij te wonen. Ze hebben hoop, aldus de leiding der machtige *Trades-Unions* weer in de handen der niet-socialisten te brengen.

Natuurlijk echter aten de mannen van het collectivistische stelsel al deze bepalingen der parlementaire commissie niet voor zoete koek op; maar hun tegenstand hielp niet veel. Dinsdag kwam het tot een stemming onder de 344 afgevaardigden. Wilson, het parlementslid, had een motie ingediend, waarbij de vergadering haar ontevredenheid uitdrukte over de handelingen der commissie. Voor waren 357,000 stemmen, tegen 604,000, zoodat met een groote meerderheid de »staatsgreep" van 't parlementaire comité is goedgekeurd. Hoe de beslissing zal zijn op andere aanhangige punten, is nu niet twijfelachtig meer.

De *Indép.* noemt dit resultaat een felicitatie waard voor al die nadenkende geesten, die de noodige hervormingen in democratischen zin streng gescheiden houden van de utopieën der revolutionairen. De behoudende partij heeft weer in de *Trades-Unions* gezegevierd, zij het ook op niet zeer loyale wijze. Niet onmogelijk, dat de socialisten thans van saâmwerking afzien en hun eigen weg zullen gaan wat het optreden in Unions betreft.

De Duitsche pers schrijft nog druk over het aan den Keizer toegedichte voornemen, om een nieuwe socialisten-wet bij den Rijksdag te laten indienen; en heeft ook weer een nieuw onderwerp gevonden om zich in te verdiepen. Ziehier wat er van de zaak is:

Men weet dat de nieuwe kerk, Zondag inewijd, weelderig is ingericht en zeer sierlijk gebouwd; maar was alles naar den zin des Keizers gegaan, dan zou ze er nog anders hebben uitgezien. Z. M. wilde o. a. dat de middelste toren, die nu »maar" 113 meters haalt, nog veel hooger zou worden opgetrokken, doch hij kon niet gedaan krijgen, dat de Berlijner Raad daarvoor de noodige 300.000 mark toestond. Den 2den Mei 1895 werd het crediet voor den torenbouw verworpen.

Maar nu heeft men zich op origineele wijze op de vroede mannen gewroken, altijd volgens de socialistische *Vorwärts*. Op een zandsteen-relief dat in de nieuw kerk recht tegenover het altaar is aangebracht, en Jacob en Rebekka voorstelt, bij de bron de kameelen drenkend, kan men het volgende lezen:

»Wat voor kameelen zijn toch eens de vaderen onzer groote stad geweest . . . Geen driehonderdduizend mark. Hoe min!

Dit opschrift is deels in de rotsen van de bron, deels in den zoom van het dekkleed eener kameel uitgehouwen, maar zoo weinig diep, dat men het eerst niet ziet, en een tooneelkijker noodig heeft om het te lezen. De *Vorwärts* gat een teekening van het relief met het opschrift en voegde er nog bij, dat op het relief Jacob, die de kameelen — de Berlijnsche Gemeenteraadsleden dus — naar de bron geleidt, met de trekken van graaf Mirbach, den hofmaarschalk van de Keizerin is afgebeeld.

Men dacht eerst dat het socialistische blad met de lieden was gaan gekken; maar sinds is gebleken dat het blad de zuivere waarheid vertelde. Het heet nu dat de inscriptie spoedig zal worden verwijderd. De *Vorwärts* blijft bij hare bewering, dat de ongepaste grap met medeweten van het bestuur over den bouw is uitgevoerd, terwijl van andere zijde wordt verzekerd, dat de een of andere ondergeschikte zich er schuldig aan heeft gemaakt.

Intusschen begint men nu ook meer geloof te hechten aan een mededeeling in hetzelfde orgaan over de weinig kiesche middelen, die zouden zijn aangewend om de 300.000 Mark in handen te krijgen. Genoemde opperhofmaarschalk der Keizerin, graaf Mirbach, moet het niet beneden zich geacht hebben, persoonlijk stappen te doen bij den sociaal-democratischen aanvoerder Paul Singer, en den sociaal-democratischen partijleider Borgmann, om hen gunstig voor de aanvrage te stemmen. Doch dit gelukte niet.

Intusschen is gisteren (wel wat laat, als men er toch plan op had) het nummer der *Vorwärts*, waarin spottend van de »Aegir-kirche" en hare ontwijding werd gesproken, in beslag genomen, om die mededeeling zelve èn om een hoofdartikel, dat sprak van het »barbaarsch jubelfeest Sedan und kein Ende", »een feest ter viering van de kunst om menschen te slachten", »een feest waarbij de tongen door den alcohol worden losgemaakt", enz. Behalve dit nummer van de *Vorwärts* van Zondag, is ook in beslag genomen het nummer van 17 Augustus, dat, naar aanleiding van de eerste-steen-legging voor het nationaal gedenkteeken, zich onbehoorlijk over den »Heldengreis" uitliet, en te kennen gaf dat »hij aan de kringen der burgerij zoo verregaand onverschillig is geworden, dat het aandenken aan hem kunstmatig moet worden opgewekt door allerlei politie- en reptiliën-kunsten, die slechts onwil of gelach veroorzaken." Om dit artikel wordt nu tegen den verantwoordelijken redacteur Pfund, die reeds in hechtenis is genomen, een proces begonnen wegens ophitsing, laster en majesteits-schennis.

Een goede tijding komt uit Konstantinopel: De Sultan heeft de voorwaarden der mogendheden, zonder voorbehoud, eindelijk aangenomen.

Hij kon moeilijk anders, Abdoel Hamid; want door het flinke optreden van Engeland begon de toestand gespannen te worden. Hij had de zaak misschien nog wel korte dagen sleepende kunnen houden, maar toegeven, op alle punten, zou toch het eind zijn geweest, nu de mogendheden, Engeland met name, niet te verbidden waren om zachter voorwaarden te stellen.

Salisbury had, naar het uit de officieele dépêches blijkt, in zijn onderhoud met den Turkschen gezant een krassen toon aangeslagen. Volgens dien gezant was de Turksche regeering ten opzichte der uitvoering van art. 61 van het verdrag van Berlijn geheel van dezelfde meening als de mogendheden, die dit verdrag onderteekend hebben. Alleen maar, zij kon niet toestemmen in de contrôle door een internationale commissie.

En daarop nu antwoordde de Britsche minister kort en bondig dit: Wij zullen het artikel van 't Berlijnsche verdrag toepassen *met* een internationale commissie. En blijft gij u verzetten, dan is dat het sein voor de verbrokkeling van Turkije!

Deze krachtige taal heeft den Sultan blijkbaar tot toegeven bewogen. Hij zag dat hij niet anders kon, wilde hij zijn troon niet in gevaar brengen.

Allerlei.

Gisteren was het 25 jaar geleden, dat de republiek in Frankrijk werd uitgeroepen; en sedert de groote revolutie uitbrak, heeft geen regeeringsstelsel in Frankrijk zoo lang bestaan.

De eerste republiek duurde 12 jaren. Napoleon I regeerde 10 jaren. De restauratie, vertegenwoordigd door Lodewijk XVIII en Karel X, hield 17 jaren stand, toen zij te gronde ging in de revolutie, die Lodewijk Philips op den troon bracht, van welken hij 18 jaren later werd verdreven. Toen volgde de tweede republiek, die na een bestaan van vijf jaren in bloed werd gesmoord en gevolgd werd door het keizerrijk, dat na 19 jaar weer in de, nu nog bestaande, Republiek overging.

Thans meldt een telegram uit Parijs, dat niet minder dan 15 interpellaties reeds op de agenda staan, om behandeld te worden als de Kamer bijeenkomt. Daar er belangrijke onder zijn, die wel twee zittingen in beslag zullen nemen, kan men nu al voorspellen, dat er voorloopige kredieten moeten toegestaan worden.

Het *Militair Wochenblatt* bevat in zijn niet-officieel gedeelte de volgende verklaring:

»Het is geconstateerd, dat de Fransche generaal der reserve G. J. Munier, schrijver van het artikel in de *Figaro*, dat een Duitsch officier en de aanvoerders der Duitsche legers in 1870 beleedigde, verleden jaar in Frankrijk is veroordeeld wegens laster, tot eene geldboete van 1000 francs. Daarmede is de zaak van den heer G. J. Munier voor het Duitsche officierskorps afgedaan en niet waard verder eenige aandacht te trekken."

De zoon van den Emir van Afghanistan is eindelijk uit Londen vertrokken en over Dover naar Parijs gegaan. Te Calais werd de prins door de Engelsche kolonie ontvangen en geleid naar den extratrein, die door de »Compagnie du Nord" beschikbaar was gesteld. In de Fransche hoofdstad werd hij opgewacht door den Engelschen gezant den heer Howard.

Milan zal zich vooreerst niet weer in Servië vertoonen: zijn meubelen en zijn bagage zijn opgezonden naar Parijs, waar hij zich metterwoon gaat vestigen. Eenige maanden geleden was de heele boel naar Belgrado getransporteerd; er werd toen gezegd, dat Milan te Belgrado of te Nisj zijn tenten zou opslaan; maar hij is blijkbaar weer van opinie veranderd.

Bij het nieuwe ontwerp op de tabaksbelasting, dat bij den Duitschen Rijksdag is ingediend, heeft de regeering een vergelijking gevoegd van de netto-opbrengst dier belasting in zeven groote staten van Europa. Die opbrengst bedraagt (in guldens berekend) per hoofd der bevolking:

Frankrijk (regie) f 4.
Engeland (invoerrecht) f 3.30.
Spanje (verpacht) f 2.65.
Italië (regie) f 2.45.
Oostenrijk (regie) f 2.35.
Hongarije (regie) 1.90.
Duitschland invoerrecht f 0.60.

In Frankrijk, waar de regie (uitsluitende verkoop van staatswege) sedert 1811 bestaat, heeft het tabaksverbruik in ruim 80 jaren, over de 7000 miljoen francs in de schatkist gebracht.

Binnenland.

AMSTERDAM, 5 September.

De Koninginnen in Enschedé.

Gisterochtend te 10 ure voerde een extratrein de Koninginnen van Zwolle naar Enschedé, om aan het nijvere Twente het beloofde bezoek te brengen. Driemalen stopte de trein onderweg: aan de stations Hellendoorn—Nijverdal, Almelo en Hengelo. Al was het ophoud daar kort, de bevolking vond er toch gelegenheid, om de Koninginnen recht hartelijk te begroeten.

Te Nijverdal waren o. a. aan het station opgesteld de werklieden van de groote weverij, ongeveer 1000 mannen en vrouwen. Bij het vertrek van den trein werd den Vorstinnen onder begeleiding van muziek psalm 134 vs. 3 toegezongen: »dat 's Heeren zegen op u daal!"; wat een treffenden indruk maakte.

In Hengeloo aan het station mengde zich een wanklank in het enthousiastisch koor. Een groep socialisten begonnen daar een krijschend gefluit aan te heffen, dat evenwel spoedig door het luid gejuich der menigte overstemd werd.

In Enschedé gold het eerste bezoek het Volkspark, de prachtige schenking van den heer H. J. van Heek aan de bevolking der fabrieksstad. Het schoone park was ditmaal nog eene aantrekkelijkheid rijker; door de zorg van de afdeeling Twente van de Maatschappij voor tuinbouw en plantkunde was een zaal van het gebouw herschapen in een heerlijken tuin, aangelegd in den 17en eeuwschen stijl, waarvoor de eigenaars van de schoonste serres van Twente hunne beste gewassen hadden afgestaan. Een ovatie werd hier HH. MM. nog gebracht door de kinderen der beide hoogste klassen van de openbare en bijzondere scholen, ongeveer 3000 in getal, die het Wilhelmus zongen.

Een rijtoer door de feestelijk getooide stad, eindigde voor het stadhuis, waar het gemeentebestuur HH. MM. opwachtte.

Nadat de raadsleden aan de Vorstinnen waren voorgesteld, verschenen de Vorstinnen aan het geopend venster, om de menigte daarbuiten nogmaals te begroeten, en de warme juichtonen uit het volk op te vangen.

Dr. Benthem, leeraar aan de Nederl. school voor nijverheid en handel overhandigde vervolgens aan HH. MM. een pracht-exemplaar van het door hem ontworpen verdienstelijke werkje: »De geschiedenis van Enschedé vóór den brand van 1862." Wijl heel het rijke archief der gemeente bij dien brand vernietigd is, heeft de samenstelling van dit werk te meer waarde. Met belangstelling en erkentelijkheid werd het geschenk door de Vorstinnen aanvaard.

Daar zat men aan een dejeuner aan, waarbij de kapel der dienstdoende schutterij zich liet hooren. De burgemeester, de heer v. d. Zee, hield een toespraak, waarin hij wees op de energie en de kracht, waardoor Twente werd wat het thans is, op de liefde van Twente voor het regeerend Vorstenhuis en op de hooge eer voor het gewest van dit vorstelijk bezoek.

Terstond daarop nam de Regentes het woord, om haar ingenomenheid te betuigen met de warme ontvangst, en haar beste wenschen uit te spreken voor de totdusver zoo bloeiende gemeente.

Van de beteekenis der grootindustrie in Enschedé kregen H.H. M. M. eenig denkbeeld bij de bezoeken, die zij na afloop van het déjeuner aflegden aan de spinnerij van Gebr. van Heek en aan de weverij van de heeren Van Heek & Co., twee der aanzienlijkste fabrieken die te Enschedé in werking zijn. Een prachtig weefgestoelte voor handweverij werd aan H. M. de Koningin ten geschenke aangeboden als herinnering aan de school van nijverheid en handel, benevens een dozijn damast servetten, door de leerlingen der school vervaardigd. Aan het twaalfde servet werd juist de hand gelegd; de Koningin weefde er zelf een oranjedraad door.

Nog werd een bezoek gebracht aan de fabrieksschool, de inrichting voor voortgezet onderwijs aan fabriekskinderen, die door de fabrikanten gezamenlijk bekostigd wordt. Daarna was de tijd van vertrek gekomen en voerde de trein H.H. M.M. naar Zwolle terug,

een heele gaarde van aangeboden bloemen en bouquetten meevoerend.

Zwolle is gisteren, ook bij de afwezigheid der Koninginnen, feest blijven vieren. Een goed deel van den dag werd besteed aan volksspelen en een waterfeest op de stadsingels, dat des avonds omstreeks 8 uur herhaald werd, toen men afvoer van het Gouvernementshôtel, waar de Vorstinnen het phantastische schouwspel stonden aan te zien en zoover mogelijk na te oogen.

Van te voren was in Odéon een Raadsdiner gegeven, waarbij 72 gasten aanzaten. De burgemeester hield daar een toespraak, die door de Regentes beantwoord werd.

De *Raoût*, des avonds gehouden, was door een beperkt aantal personen bezocht. Omstreeks half elf trokken H.H. M.M. zich in hare vertrekken terug.

Hedenochtend spoorden H.H. M.M. om 10.50 naar Meppel.

Thans is bepaald, dat het onderzoek van de kiesrecht-regeling Woensdag 11 September, des voormiddags 11 ure, in de afdeelingen van de Tweede Kamer zal beginnen.

Invoerrechten.

Onder de werking van de nieuwe wet op de invoerrechten hebben die rechten ten kantore Amsterdam over de maand Augustus — de eerste maand na de inwerkingtreding der wet — *f* 22000 meer opgebracht dan over de maand Augustus van het vorig jaar, toen de opbrengst der rechten ook nog gunstig werd genoemd.

Dat belooft iets!

Het vertrek van den luitenant-generaal Vetter, benoemd commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië, naar Batavia, is bepaald tegen het einde van deze maand.

Volgens de *Residentiebode* moet het hen, die de verstandhouding tusschen generaal Deykerhof en generaal Vetter kennen, onwaarschijnlijk in de ooren klinken, dat de benoeming van den laatste een aanwijzing zou zijn voor een hernieuwd optreden tegen Atjeh.

Gezondheidstoestand in onze grootste gemeenten.

Dr. P. W. Onnen te Utrecht tracht in de *Geneeskundige Bladen* een antwoord te geven op de vraag, of men uit de vele cijfers over de jaarlijksche sterfte in de 12 grootste gemeenten van ons land, conclusies kan trekken omtrent den vooruitgang in den gezondheidstoestand dezer steden.

Als slotsom van zijn betoog meent de Schr. het volgende te mogen constateeren:

Al de 12 grootste gemeenten van ons land wijzen een kleiner aantal sterfgevallen aan in het tijdvak van 1880—1890 dan in het tijdvak van 1860—1875; dit verschil is belangrijk voor Dordrecht, Groningen, Haarlem, Leiden, Rotterdam en Utrecht: de geringere *kindersterfte* is hiervan voornamelijk de oorzaak.

Ook in het tijdvak 1880—1890 is in al de steden een vooruitgang waar te nemen: het aantal sterfgevallen in het eerste 5-tal jaren overtreft dat in het tweede; Dordrecht, Leiden en Haarlem winnen het hierin — *ook nu weer door de veel geringere kindersterfte* — van de andere steden, terwijl Groningen en Utrecht eerst na 1886 aan den vooruitgang deelnemen, en Rotterdam nagenoeg niet; die groote vermindering der kindersterfte is in de drie meest bevoorrechte steden *in de eerste plaats* te danken aan het geringer aantal slachtoffers van de ziekte der spijsverteringsorganen, *in de tweede plaats* aan die der acute infectieziekten; ook op de andere leeftijden zijn deze beide ziektegroepen als oorzaken van den dood verminderd.

Het zou, besluit de Schr. terecht, van het hoogste belang zijn, te kunnen aangeven, aan welke veranderingen op sanitair gebied deze verbeteringen in den gezondheidtoestand zijn toe te schrijven. Doch daartoe zou slechts kunnen leiden: een nauwgezet locaal onderzoek, en een nadere ontleding der cijfers van iedere gemeente.

Loon- en Arbeidsduur.

Een commissie uit den gemeenteraad van Middelburg heeft rapport uitgebracht over de vraag van bepalingen omtrent loon en arbeidsduur in de bestekken:

De meerderheid der commissie is er tegen; één lid wenscht advies in te winnen bij den arbeidsraad, die binnenkort zal worden gevormd; een ander lid adviseert: 1. in beginsel te besluiten, dat voortaan in de bestekken de bedoelde bepalingen worden opgenomen; 2. B. en W. uit te noodigen zoo spoedig mogelijk een ontwerp in den geest der Amsterdamsche verordening bij den Raad in te dienen.

Wethouders.

Jhr. Gevaerts van Simonshaven heeft de benoeming tot wethouder aangenomen. Dientengevolge zijn de verschillende richtingen in den Haagschen gemeenteraad thans in het Dagelijksch Bestuur vertegenwoordigd door één conservatief, één katholiek, één liberaal en één antirevolutionair lid.

»De benoeming van Mr. Fabius tot Wethouder in Amsterdam is, schrijft de *Amsterdammer*, zeker voor het publiek een verrassing. Men had den heer Van Loeuwen als aanstaanden titularis hooren noemen, maar den heer Fabius niet, voorzoover wij weten.

Dat een anti-revolutionair, een hoogleeraar aan de Vrije Universiteit, thans een wethonderszetel inneemt, wijst zeker op een groote kentering in den gang der Amsterdamsche zaken.

Een jaar of wat geleden zou men 't zeker ondenkbaar hebben geacht. Dat iemand antirevolutionair was, zou tot voor niet langen tijd, ook voor den uitnemendste een benoeming tot wethouder onbereikbaar hebben gemaakt."

Thans — zoo merkt het *Handelsblad* op — is elk der vier richtingen door één wethouder vertegenwoordigd. »Moge uit dit viervoud zoo voegt het blad er aan toe — een hoogere eenheid, geheel in 't belang der gemeente voortkomen, met den burgemeester als *trait d'union*."

Een wensch, waarmede de *Amst.* zich gaarne vereenigt.

De *Tijd*, deze benoeming besprekende, wil daarbij niet uit het oog verloren zien, dat het de heer Fabius was, die meer dan anderen, tot het heengaan van den heer Serrurier heeft bijgedragen. Deze verdienste — het is inderdaad een verdienste — gaf hem aanspraak op het wethouderschap, en niet deze alléén. Ook zijn groote belangstelling voor de gemeentezaken, voor alle zonder onderscheid, de buitengewone kracht, die van hem als man van daden en man van het woord uitgaat, is natuurlijk in aanmerking genomen, toen de Raad hem tot wethouder koos met 18 van de 34 stemmen."

Tot wethouder in Haarlemmermeer is herbenoemd de heer Bultman, en nieuwbenoemd de heer P. Verkuyl (anti-rev.)

Visschershaven te Scheveningen.

Eenige invloedrijke ingezetenen te Scheveningen hebben het plan gevormd, om door inschrijving op een obligatie- of aandeelenleening een kapitaal bijeen te brengen van 2 à 3 ton als bijdrage voor den aanleg eener visschershaven. Voor die inschrijving zullen niet alleen de reeders maar ook de neringdoenden, en zij die te Scheveningen eigenaars zijn van gebouwde of ongebouwde eigendommen, worden uitgenoodigd.

De gemeenteraad van Roermond heeft met zes tegen vijf stemmen besloten een adres te richten aan minister van Houten, om te vernemen de redenen en motieven, op grond waarvan de Commissaris der Koningin in Limburg aan HH. MM. een bezoek aan Roermond heeft ontraden.

Blijft ook deze poging, om achter het geheim te komen, vruchteloos, dan zal de Raad zich ter laatste instantie nog tot de Tweede Kamer wenden.

De oud-minister Tak van Poortvliet is, na een afwezigheid van bijna 3 maanden, die hij om gezondsredenen buitenslands doorbracht, te 's Hage teruggekeerd.

De heer Dalman, benoemd tot 2e luit. bij de schutterij te Lemsterland, had eerst bezwaar tegen het afleggen van den voorgeschreven eed en wilde daarom een belofte afleggen. Nadat hem evenwel van hoogerhand was medegedeeld, dat bij voortdurende weigering, een voorstel zou worden gedaan tot intrekking zijner benoeming, kwam hij op zijn besluit terug en legde hij den eed af.

De gisteren door B. en W. bij den Rotterdamschen Raad ingediende ontwerp-verordening op de plaatselijke directe belasting naar het inkomen, onderscheidt zich, naar men vernoemt, van haar voorgangster o. a. daardoor, dat de aanslag begint bij een inkomen van *f* 700 in plaats van *f* 600. Ook zouden verschillende vereenvoudigingen in de administratie zijn aangebracht.

Bij K. B. is gehandhaafd de beslissing van Ged. Staten van Zuid-Holland, waarbij over 1894 eene Rijksbijdrage van *f* 900 is verleend aan het bestuur tot stichting en instandhouding eener school met den Bijbel te Oud-Beierland.

Over de audientie van de Balineesche afgezanten ten paleize schrijft men aan het *Bat. Nbld.* uit Buitenzorg:

Met den ochtendsneltrein arriveerden alhier de twee Bali-Badoengsche goestis met hun gevolg, teneinde hun opwachting te maken bij Z. E. den Gouverneur-Generaal. Zij werden vergezeld door den residentie-secretaris, den ceremoniemeester en den tolk en aan het station door het Buitenzorgsche bestuur in ontvangst genomen.

De heeren namen hun intrek in het hotel Bellevue, vanwaar zij zich tegen tien uur, door een adjudant met een galarijtuig afgehaald, paleiswaarts begaven voor de audiëntie, die in tegenwoordigheid van eenige hoogere ambtenaren en officieren het gewone verloop had en waarop van wege den Badoengschen vorst twee met goud ingelegde lansen en twee kooien met vier-en-twintig witte eenden, den Opperlandvoogd als veelbeteekenend transmigratie-geschenk worden aangeboden.

De kleinzoon van den vorst van Lombok, die, zooals men weet, te Buitenzorg woont en nog steeds bezig is met zijn overvalnovelle, bevond zich aan het station onder de toeschouwers; hem werd echter voor zooveel ons bekend is geen gelegenheid gegeven met zijn landgenooten te aboucheeren.

Blijkens eene mededeeling in het Koloniaal Verslag van dit jaar, blijft op Bali voorshands nog eene militaire colonne van 6 officieren en 180 minderen.

Grensregeling.

Met de voorgenomen nieuwe grensregeling tusschen Utrecht en Juttaas — zoo schrijft men van 3 dezer uit laatstgenoemde plaats — is men in onze plattelandsgemeente maar weinig ingenomen, wijl zij haar geen voor- maar veel nadeel zal berokkenen.

Onder uiteenzetting van de gronden van dat nadeel, is door ingezetenen een adres opgemaakt en onderteekend, ter opzending aan de Tweede Kamer, met eerbiedig verzoek om, onder erkenning der in het adres aangevoerde bezwaren, geen goedkeuring te verlenen aan de bepaalde nieuwe regeling der gemeentegrenzen, of wel alleen dan goedkeuring te schenken, indien van de zijde van Utrecht, d. i. in deze de machtigste, eene billijk schadeloosstelling wordt gegeven aan Juttaas, voor hetgeen deze kleine gemeente direct geldelijk nadeel zou ondervinden door ongewijzigde vaststelling der nieuwe grenslijnen.

De gemeenteraad van Utrecht heeft het verleden week ingekomen adres, houdende verzoek om concessie voor een tramweg van Amsterdam naar Utrecht, in handen gesteld van Burg. en Weth. om praeadvies.

De heer J. J. H. Pijpers, het werkmans-Raadslid, heeft, wegens verandering van werkkring zijn ontslag ingediend als Raadslid.

Als hoofdredacteur van het *Bataviaasch Handelsblad* is thans opgetreden Mr. W. de Veer, substituut-griffier bij den Raad van Justitie te Makkassar.

Rechtswezen in Indië.

Omtrent een herziening van het reglement op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie in Ned.-Indië, daarmede samenhangende onderwerpen, en het daarover door het Hooggerechtshof uitgebracht rapport, wordt het advies van de Indische Regeering ingewacht.

Voorstellen tot herziening van de regelingen omtrent het rechtswezen in de Vorstenlanden op Java zijn in Indië in behandeling.

Over het door de Staatscommissie tot herziening van de Indische wetgeving op privaatrechtelijk gebied gedane voorstel tot volledige regeling van het onderwerp der huwelijken tusschen personen die in Ned. Indië aan een verschillend recht zijn onderworpen, werd het advies der Indische Regeering ontvangen, dat aanleiding gaf tot nadere raadpleging eener Staatscommissie.

Het ontwerp van een nieuw strafwetboek voor Europeanen is nog in Indië in behandeling.

Na het staken van de opdracht tot het ontwerpen van een nieuw strafwetboek voor inlanders en van de wijzigingen in de geheele Nederlandsch-Indische wetgeving, maakt de wijze, waarop deze zaak tot een goed einde te brengen, nog een punt van overweging uit.

De Staten van Zeeland zullen Vrijdag 20 Sept. vergaderen om een lid van Gedeputeerden te verkiezen.

Naar wij uit goede bron vernemen, denkt Prof. Fabius er niet aan zijn werkzaamheden aan de Vrije Universiteit af te breken. Vandaar dan ook, dat de nieuwe wethouder zijn functiën nog niet heeft aanvaard. Of, en wanneer dit zal geschieden, hangt af van de mogelijkheid, om die schikkingen te maken, welke noodig worden geacht.

Gemengd Nieuws.

Brand. Gisteravond brak in de 2de Bloemdwarsstraat alhier een felle brand uit in een manufactuurwinkeltje. Hij ontstond, doordat de bewoner met een petroleumlamp de trap afging. Toen viel er iets op de lamp, waardoor deze tegen den grond sloeg en alles onmiddellijk in lichte laaie stond.

Twee vrouwen, die boven waren, zagen zich den weg naar beneden versperd, maar konden boven nog vluchten.

De brandweer bluschte het vuur met drie Vechtstralen, maar kon niet verhinderen dat de winkel uitbrandde.

De nieuwe Westerbegraafplaats. Van de nieuwe Westerbegraafplaats alhier wordt minder gebruik gemaakt dan van de nieuwe Oosterbegraafplaats, hoewel voor het begraven op eerstgenoemden doodenakker minder behoeft betaald te worden aan de gemeente dan voor het begraven op het andere kerkhof. Burg. en Weth., wetende, dat dit te wijten is aan de omstandigheid, dat de toegangsweg tot de Westerbegraafplaats zeer moeielijk begaanbaar is, geven den Raad in overweging aan dit bezwaar tegemoet te komen door in de eerste plaats de aansprekers, die de lijkkoetsen anders te voet volgen voor rekening der gemeente per rijtuig te doen vervoeren langs het moeielijk te loopen gedeelte van den weg, en in de tweede plaats des Zondags voor de nabestaanden der begravenen, die de rustplaatsen hunner dooden willen bezoeken, een rijtuigdienst daarheen te organiseeren, alles voor rekening der gemeente. Om aan de kosten dezer inrichting te gemoet te komen, zou dan voortaan voor het begraven op de Westerbegraafplaats een even hoog recht als voor het begraven op de Oosterbegraafplaats worden geheven.

Het is te verwachten dat vooral die Zondagsrijtuigdienst in den Raad zal bestreden worden. Welk een misbruik kan dáár van gemaakt worden.

Scheidsgerecht gevraagd. De vennootschap Alberts & Zoon heeft den gemeenteraad alhier verzocht het aanhangig geschil over de betaling van werken, buiten het oorspronkelijk bestek aan het gemeentelijk museum verricht, door arbiters te doen uitmaken. Burg. en Weth. betoogen in een praeadvies, dat de vennootschap geen recht kan laten gelden op een scheidsgerecht, maar geven in overweging een reeds vroeger gedaan bod — 8000 gld. voor de zonder voorkennis van B. en W. gemaakte werken — te herhalen.

Brand. Gister ontstond te Hierden (gem. Harderwijk) een felle brand, die vier huisgezinnen van dak beroofde en de aangetaste perceelen totaal in de asch legde. Terwijl de ouders op het veld waren, heeft een der kinderen met lucifers gespeeld, ten gevolge waarvan het in de nabijheid liggende stroo vuur vatte, en in een oogenblik het huis, met stroodak gedekt, in lichte laaie zette. Door den fellen wind werd ook het aangrenzende huis spoedig aangetast en mede een prooi der vlammen. Van den inboedel kon niets worden gered. Bij de wed. W. W. zijn vele kostbaarheden en antieke meubelen verloren gegaan. De huizen waren verzekerd, maar de inboedels niet.

Misdaad? Woensdagmorgen is uit het Damsterdiep, nabij Groningen, het lijk opgehaald van een 25-jarig pannenbakker, te Oostenhoogebrug woonachtig, die sedert Zaterdag werd vermist.

Het lijk vertoont verschillende verwondingen aan het hoofd en scheuren in de kleeren. Op last der justitie stelden twee geneesheeren een onderzoek naar de doodsoorzaak in, dat uitwees, dat de omgekomene levend te water was geraakt.

De politie onderzoekt thans verder, of men hier voor een moord staat, dan wel of de man door een toeval te water is geraakt en later door het rad van een boot of iets van dien aard is verwond.

De Rus Maligan. De *Soer. Ct.* van 1 Augustus meldt:

We hebben dezen veel last veroorzakenden Rus verlaten, in vreeze en beven gaande aan boord van de *Sindoro*, angstig voor de soldaten en voor de bevolking beiden, doch in goed gezelschap van drie rechterlijke ambtenaren, een opziener en een oppasseer van de politie. Toen de *Sindoro* te Boeleleng tegen den middag aankwam, gingen de rechter-commissaris Mr. Hirsch, en de substituut-officier van justitie Mr. Smeding, terstond aan wal en hadden een onderhoud met den resident.

Tegen den middag met den deurwaarder aan boord teruggekomen, hielden zij zitting in de salon eerste klasse. Als getuigen werden gehoord de inmiddels aan boord ontboden personen, zijnde de bekende blinde Chinees, zoon van den vroegeren majoor Chinees te Boeleleng, eigenaar van verscheidene onder Engelsche vlag varende stoombootjes, die om hun afschuwelijke stoomsignalen zoo bekend zijn, verder de havenmeester van Boeleleng en de agent der Koninklijke Paketvaartmaatschappij aldaar.

Nu en dan werd Maligan binnengeroepen tot het geven van inlichtingen. Inmiddels ging men voort met lossen en laden en ook het gewone partijtje sapies kwam aan boord. Te midden van de plechtige zitting in deze gefingeerde raadkamer schoten plotseling een paar van die dieren de salon binnen. Algemeene consternatie! Maligan vloog naar het dek en zijn geleiders niet minder vlug hem achterna. De ambtenaren der justitie en de getuigen zochten schuilplaatsen in de dichtstbijzijnde hutten, onverschillig of die wel of niet tot hun eigen territoir behoorden.

De komst van den tweeden stuurman, die de dieren weer liet binden, herstelde de rust in de gemoederen. De zitting werd verder niet meer gestoord. Na afloop werden de getuigen naar den wal teruggebracht. Te Ampenan aankomende kwam de ass.-resident van Lombok, de heer Roos met de stoomstoep aan boord, waarin o. a. een 2de luitenant had plaats genomen, die voor dringende particuliere aangelegenheden aan boord moest wezen. Met die sloep vertrokken de leden van de rechterlijke macht en de gevangene met zijn begeleiders naar den wal.

Te Ampenan werden zij op het bureau van den militairen commandant, waar ook de kapitein van den generalen staf aanwezig was, ontvangen. Een 2de luitenant stond met twee man gereed, om Maligan over te nemen, die naar de provoost van het 2de bataljon is overgebracht. Verschillende Goesties en Ida's van Mataram en Tjakra Negara zijn onmiddellijk aangeschreven, om den volgenden dag op genoemd bureau te verschijnen, teneinde in de zaak gehoord te worden. Dat verhoor zal zeker met heel wat moeite gepaard gaan.

Gevallen. Gistermiddag omstreeks 3 uur viel te Schiedam de vrouw van J. Woensdrecht, op den Oostsingel, van een trapje waarop zij stond om den kelder te witten. Bewusteloos met een zware hoofdwond werd zij opgenomen, en om 6 uur was zij reeds overleden.

Verdronken. Gisteren morgen is het driejarig zoontje van J. V. (Oud-Aa) verdronken. Het viel met twee andere kinderen te water. Deze werden gered door de moeder van den verdronkene, maar de ongelukkige vrouw had haar eigen kind niet opgemerkt.

Te Purmerend is een zevenjarig dochtertje van De R. in den regenbak achter de woning gevallen; eenige oogenblikken daarna werd het kind levenloos opgehaald.

Bij het baden in een molenkolk is de 14jarige zoon van den landman K. de Groot te Nek (N.-H.) in de diepte verdwenen. Later is zijn lijk opgehaald.

In de haven te Steenbergen is het lijk opgevischt van Adriaan de Feijtel te Dinteloord, knecht bij den beurtschipper te Heen. Hij was bij het baden verdronken.

Een driftig heer. Honderden menschen stonden Maandagavond, naar het Haagsche *Dagbl.* vertelt, op het kruispunt van het Achterom, Kapelsbrug en Spui te 's-Gravenhage opeengepakt, om getuige te zijn van een allerzonderlingst schouwspel.

Een heer, die in de Spuistraat onaangenaamheden kreeg met burgers en door de politie verzocht werd door te loopen, ging naar zijn woning in het Achterom en wierp door het open raam van de tweede verdieping een bord naar de in de straat wandelende agenten.

De beminde van den heer wilde toen het raam sluiten, doch hij stoorde zich daar weinig aan en aangezien hij het venster niet kon openen, duwde hij met zijn hoofd de ruiten in, waardoor hij zich natuurlijk verwondde.

Toen begon hij een formeel bombardement te openen tegen de op straat staande agenten. Alles vloog het venster uit: flesschen, borden, glazen, een petroleumtoestel, ja, de woestaard brak zelfs de pooten van de tafel, om die projectielen naar beneden te slingeren. Nog was het bombardement niet ten einde, scherven van potten, stukken hout, ja zelfs beddegoed en een nachtmeubel werden naar beneden geworpen.

Met het oog op de openbare veiligheid achtte de politie het noodig, den man uit de woning te verwijderen. Vijf politiedienaren klommen naar boven en sjorden hem naar beneden, waar hij dusdanig door de volksmenigte ontvangen werd, dat de politie met moeite den man kon beveiligen. Omstuwd door een talrijke volksmenigte, werd hij naar het politiebureau op de Nieuwe Haven gebracht.

Een valsche munter gepakt. De Rotterdamsche politie heeft een goede vangst gedaan. De *N. R. Ct.* meldt daaromtrent het volgende:

Sedert een dag of veertien had de onderinspecteur van politie T. Alberda, daartoe door verschillende doch vage aanwijzingen geleid, er de lucht van gekregen, dat een oude tuchthuisboef zich te dezer stede onledig hield met het maken van valsche munt.

De nasporingen van den inspecteur bleven niet onbeloond. Hij kwam allengs tot de wetenschap, dat op een kamer en een keukentje van pand No. 40 aan de Eerste Diergaardestraat gehuisvest was zekere N. J. Kouw, een 46-jarig man, die geheel op zich zelf woonde en met zijne buren niet de minste gemeenschap onderhield. Hem bleek ook, dat deze Kouw, in het jaar 1883 tot 12 jaren tuchthuisstraf veroordeeld was, wegens het maken van valsche muntbiljetten.

Vanochtend deed de justitie, van een en ander in kennis gesteld, een inval in Kouw's woning. Vergezeld van den onder-inspecteur Alberda togen de substituut-officier van justitie Mr. H. J. K. Dijckmeester en de rechter-commissaris Mr. J. H. van Meurs, van een smid vergezeld, derwaarts. De deur was open, en justitie en politie vonden Kouw druk aan zijn misdadig werk. Hij werd terstond gegrepen en geboeid.

In de door hem betrokken woning werden o. m. gevonden een pers, verschillende cliché's massa's verf, gereedschappen bij valsche munters in gebruik en ook een afgewerkt valsch bankbiljet van *f* 25. Een en ander werd in beslag genomen, en de verdachte, na een voorloopig verhoor, naar de strafgevangenis aan den Noordsingel overgebracht.

Staats-Courant.

In de orde van Oranje-Nassau zijn benoemd *a.* tot officier: Mr. O. F. Greven, griffier der Staten van Overijssel; Jhr. W. C. T. van Nahuys, burgem. van Zwolle; T. van der Zee, burgem. van Enschedé; G. J. van Hoek, fabrikant te Enschedé; *b.* tot ridder: Jhr. Mr. L. E. F. J. von Bönninghausen, lid der Prov. Staten van Overijssel; Mr. L. W. Ebbinge, burgem. van Kampen; Mr. E. N. F. Heerkens, weth. der gem. Zwolle; F. A. Hoefer, dir. van het Geschiedkundig-Overijsselsch museum te Zwolle; W. A. G. H. van Sonsbeeck, moederoverste van het Gesticht van Liefde te Zwolle; Dr. A. Bergman, dir. van de Nederl. school voor nijverheid en handel te Enschedé; Mr. J. Nanninga Uitterdijk, pres.-regent der Gast- en Proveniershuizen te Kampen; H. A. van Heel, fabrikant te Enschedé; V. van der Willigen, maj.-comm. der dienstdoende schutterij te Kampen; J. C. A. Sepp, kapt.-comm., met den persoonlijken rang van maj., van de dienstdoende schutterij te Enschedé.

— Bij Kon. besl. is de luit. ter zee der 1ste kl., A. L. Boelen, benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau.

— Benoemd in de orde van Oranje-Nassau, tot offic. (met de zwaarden), de maj. S. A. Bisschop, van den staf der art., dir. der Artschietschool.

— Tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw is benoemd: Mr. H. R. van Marle, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; Jhr. Mr. G. J. C. Schimmelpenninck, lid van Gedeputeerde Staten van Overijssel.

— Met ingang van 1 October 1895, benoemd tot militiecommissaris in het 2e militiedistrict van Noord-Holland, de met den rang van generaal-majoor gepensionneerde kolonel F. A. V. W. H. van Tuerenhout.

Kerknieuws, enz.

GEREF. KERKEN. *Beroepen:* Te Leeuwarden B, P. A. E. Sillevis Smit, te Monster. — Te Holwerd (cl. Dokkum), D. Prins, cand. te Middelstum. — Te Nieuw-Vennip (cl. Haarlem), L. Kuijper, te Genemuiden. — Te Hijlaard, S. Tromp, cand. aan de V. U.

Aangenomen: Naar Wolvega (cl. Heerenveen), door K. Doornbos, te Appingadam. — Naar Kockengen (cl. Breukelen), door H. Koers, cand. te Ulrum.

NED. HERV. KERK. *Beroepen:* Te Gorinchem (vac.-Gravemeijer), C. J. Leenmans H.Az., te Hoogeveen. (Vac.-De Lange), K. W. Vethake, te Overschie. — Te Ter-Aar, H. C. Lambers, te Rijperkerk.

Bedankt: Voor Harlingen, door J. J. van den Broek, te Noordwijkerhout. — Voor Haarlem, door A. J. Th. Jonker, te Dordrecht. — Voor Nes c. a., door C. J. Niemeijer, te Waaksens c. a. — Voor Monster, door D. Ozinga, te Wijckel.

Ds. K. Straatsma te Makkum, die de beroeping naar de Hervormde gemeente Ferwerd aannam, is voornemens Zondag 6 Oct. a.s. zijne afscheidsrede te houden.

Bij K. B. is gehandhaafd het besluit van Groningen's Gedeputeerden, waarbij met handhaving van eene beslissing van B. en W. van Ten Boer aan den kerkeraad der Gereformeerde kerk aldaar is toegestaan het maken van een kerkgebouw binnen den afstand van 200 M. van het kerkgebouw der Ned. Herv. Gemeente aldaar.

Kerkeraden wordt beleefdelijk verzocht, onze Redactie bericht te willen zenden van alles, wat op het beroep van Dienaren des Woords betrekking heeft.

Schoolnieuws.

Met ingang van 16 Nov. 1895 is aan Jhr. Mr. J. E. Huydecoper, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het arrondissement Loenen.

De heer P. Koopmans, onderwijzer aan de Christelijke school te Oosthem (Fr.) heeft een benoeming als onderwijzer aan de Christelijke school voor on- en minvermogenden te Dordrecht aangenomen en hoopt 1 November a.s. in functie te treden.

Leger en Vloot.

Bij Kon. besl. zijn, wegens hunne houding bij verschillende ontmoetingen met den vijand in Atjeh en onderhoorigheden, gedurende het tijdvak van 15 April 1894 tot en met 12 Jan. 1895; 1. bevorderd tot rid. 3de kl. der Mil. Will., de serg. der inf. F. Zeïg; 2. ben. tot rid. 4de kl. der Mil. Will. de 1ste luit. der inf. (opnemer) J. C. van den Belt, en 3. daarbij bepaald dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als in Ned. eervol zullen worden vermeld: de offi. van gez. der 2de kl. dr. H. M. C. Kessler, de inf. 1ste kl. A. Trinell, de geniesoldaat 1ste kl. N. Ferwerda, de fus. A. T. Stolk en de ziekenopp. O. Keitel.

— Benoemd, in de orde van Oranje-Nassau (met de zwaarden), tot officier, de dir.-officier van gezondheid der 3e kl. R. H. F. Sikkes, chef van het mil. hospitaal te Kampen; tot ridder de kap. H. A. Brouwer, van den staf der inf., werkz. bij den Hoofdcursus, en H. A. Brocx, van het instr.-bat.; verleend de eere-med. der orde van Oranje-Nassau (met de gekruiste zwaarden), aan den serg.-hoornbl. (kapelm.-tit.) J. F. E. Fischer, van het instr.-bat. en den adj.-onderoff. C. O. Wicherts; van het 2e reg. inf., bij den Hoofdcursus gedet; in brons aan den soldaat A. van Veluwen, van het 6e reg. inf., bij den Hoofdcursus gedetacheerd.

Familie-Berichten.

GETROUWD. 3 Sept.: J. G. Franke en L. A. H. G. M. Ots, Soetermeer-Heeze. — P. J. Bakema en F. Mantz, Amsterdam. — J. G. C. Ansmink en H. Metzger, Stuttgart-Ravensburg. — E. Keyser en A. v. Gils, Breda.

BEVALLEN. 1 Sept.: F. L. Schoemaker-Zier, D., Amsterdam. — 2 Sept.: A. G. J. Köler-v. d. Berg, D., Utrecht. — 3 Sept.: A. Gilquin-Landheer, Z., Amsterdam.

OVERLEDEN: 31 Aug.: T. Dierdorp-Meysen, 59 j., Buiksloot. — C. C. v. Boven-v. d. Berge, 94 j., Vlissingen. — A. F. Wyers, 32 j., Roermond. — 1 Sept.: A. J. F. v. Hoboken, Arnhem. — H. A. Groote, 53 j., Ede. — C. H. Backer, 63 j., Leiden. — C. F. ter Borg, 10½ j., Wolvega.

Thermometerstanden:

Te Amsterdam, hedennacht 12 uur 60°; 3 uur 57°; hedenmorgen 9 uur 64°; hedenmiddag 1 uur 67°.

Standen van hedenochtend 8 uur:

Delfzijl 57°; Groningen 56°; Helder 60°; Amsterdam 63°; Utrecht 62°; Vlissingen 57°; Maastricht 68°.

Telegrammen.

Londen, 4 Sept. Het Lagerhuis heeft de contracten goedgekeurd, waarbij het telegramtarief tusschen Zuid-Afrika, eenige plaatsen aan de oostkust van Afrika, het eiland Mauritius en de Seychellen aan de eene zijde en Europa aan de andere zijde wordt verlangd.

Madrid, 4 Sept. Een telegram uit Cuba meldt, dat te Menta Casanova een gevecht heeft plaats gehad, waarbij aan weerszijden zeven dooden vielen. De opstandelingen werden uiteengejaagd.

Brussel, 5 Sept. Het *Journal des Bruxelles* ontkent dat de jongste gebeurtenissen de regeering aanleiding hebben gegeven, om wijziging te brengen in haar voornemens betreffende den Congostaat. Binnenkort zal in Afrika een grondig onderzoek worden ingesteld. Het *Journal* acht het onmogelijk, dat de quaestie van de annexatie reeds in den loop der volgende zitting aan de orde wordt gesteld.

Londen, 4 Sept. 4 ladingen aan de kust ter verkoop aangeboden en 3 aangekomen.

Londen, 4 Sept. Aanvoer van Eng. tarwe —— qrs., vreemde 26900 qrs. Eng. Gerst 500 qrs., vreemde 2500 qrs., Eng. Haver — qrs., vreemde 87,700 qrs.

Londen, 4 Sept. Tin Straits £ 64.17.6, do. per 3/m. £ 65.3.9. Koper Chili £ 46.17.6, do. per 3/m. £ 47.5. Zink £ —.— á —.—.
Zink en Lood onveranderd.
Liverpool, 4 Sept. Katoen. Verkocht 7,000 bn., invoer 3000 bn.
Berlijn, 4 Sept. (Slotkoersen). Rogge, Sept. 113.75, Oct. 115.25. Raapolie, Oct. 43.60, Dec. 43.40. Tarwe, Sept. 134.75, Oct. 136.75. Spiritus, loco 34.20, Sept. 38.10, Oct. 38.30.
Wissel Amsterdam 2/m. —.—, kort —.—.
Hamburg, 4 Sept. Raapolie, loco 45½.
Petroleum, loco 6.25 brief, do. —.— geld.
Reuzel, Steam 31—.
Spiritus, Sept./Oct. 18⅜, Nov./Dec. 18⅜.
Koffie, Santos good average per Sept. 74½, Dec. 73—, Maart 71¾. Mei 71—.
Omzet op termijn 3 Sept. 22500 bn.
Keulen, 4 Sept. Tarwe, vreemde 15.75.
Rogge, dadelijk vreemde 14.—.
Raapolie, dadelijk 49.—, Oct. 46.80.
Rijnhoogte te 11 ure 1.52.
Weersgesteldheid: Heet.
Bremen, 4 Sept. Petroleum, loco 6.20 brief.
Reuzel, Wilcox loco 32¾, Armour —.—.
Spek, short clear middles loco 30—, long do. —.—.
Parijs, 4 Sept. Raapolie, loopende maand fr. 49.25, Oct. fr. 49.25, Nov./Dec. fr. 49.50, 4 eerste maanden fr. 50.50.
Lijnolie, loop. mnd. fr. 49.50, Oct. fr. 49.25, Nov./Dec. fr. 49.—, 4 eerste mnd. fr. 48.50.
Spiritus, loop. mnd. fr. 29.75, Oct. fr. 29.75, Nov./Dec. fr. 30.25, 4 eerste maand. fr. 31.25.
Suiker 88° dadelijk fr. 27.50 à 27.75, witte No. 3 loop. mnd. fr. 29.—, Oct. fr. 29.60, 4 maanden van Oct. fr. 29.80, 4 eerste maanden fr. 30.50, geraffineerd fr. 98.50 a 99.—.
Meel 12 Merken, loop. mnd. fr. 42.10, Oct. fr. 42.60, 4 mnd. van Nov. fr. 43.30, 4 eerste mnd. fr. 43.80.
Tarwe, loop. mnd. fr. 18.60, Oct. fr. 18.75, 4 mnd. van Nov. fr. 19.25, 4 eerste maanden fr. 19.60.
Rogge, loop. mnd. fr. 10.—, Oct. fr. 10.10, 4 maanden van Nov. fr. 10.75, 4 eerste maanden fr. 11.—.
Newyork, 4 Sept. (Slotkoersen). Beleening Staatseffecten 1—, do. andere effecten 1—, Wissel op Londen 60/d. 4.89—, id. op Parijs 5.16⅞, id. op Berlijn 95½, 4 pCt. Amerika 112⅝, Atchison Topeka Santa-Fé 22⅛, do. second. Mortg. Bonds A. 37⅛, do. 4 pct. general Mortg. 84¼, Baltimore en Ohio Aand. 65¾, Canada Southern A. 57⅜, Can. Pac. Sp. Aand. 57½, Central Pac. dito 21—, Chic. N.-Western pref. A. 146½. Chic. Milw. St. Paul gew. A. 78¼, Denver & Rio Grande gew. A. 17⅜. Denver & Rio Grande pref. A. 54⅝, Illinois Central A. 106¼, Louisv. & Nashv. gew. A. 65⅞, Michigan Central A. 102½. Miss.-Kansas & Texas A. 19—, Erie-Spoorw. A. 9⅜. N.-Y. Ont. West. gew. A. 19—. Norfolk & West. pref. A. 15¾. Manitoba Minneapolis A. 115—, Union Pacific. A. 16⅛, Wab. St. L. & Pac. pref. 26⅛.
Newyork, 4 Sept. Katoen. Dagel. ontvangst 1000 bn., dag. uitvoer naar Gr.-Britt. —— b., do. naar het vasteland 1000 bn., middl. Upland 8¼, do. N.-Orleans 7 11/16, op lev. Sept. 7.87, op lev. Dec. 8.06, Petroleum, ruw 7.50, pipe line certifi. lev. Oct. 125½, geraffineerd 7.10, te Philadelphia 7.05, Terpentijn 28—, Reuzel, Western Steam 6.20—, Talk 4¼, Maïs Western 40¼, per Sept. 39—, per Oct. 38¾, Suiker 96 pCt. Centrifugal 3¼, Muscovados 3—. Tarwe, voorjaar No. 1 Northern 66½, roode winter 64¼. lev. loopende maand 63⅜, Oct. 63⅝, Nov. ——, Dec. 65½. Koffie Rio 7 low ord. Sept. 14.65 a 14.70, Nov. 14.40 a 14.45, No. 7 15⅞. Meel voorj. 2.80. Tin, Straits 14.25. Zilver 66¾ a ——. Vracht n. Liverpool per bushel 2— d., naar Londen 2⅝ d., voor Katoen 1/64. Koper 12.12½ a 12.25.
New-York, 4 Sept. Verscheping van Tarwe der laatste week van de Atlantische havens der Vereenigde Staten naar Engeland 72,000 qrs., do. naar Frankrijk —— qrs., do. naar andere Europeesche Staten 8.000 qrs., van Californië en Oregon naar Engeland 29.000 qrs.

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 5 Sept. Tarwe per 2400 KG. op levering November f 142, 143, —. Maart 146, —, —.
Rogge per 2100 KG. op levering Oct. f 95, 96, 97, Maart f 101, 100, 101, 102, —.
Lijnolie. Oct. f 22⅛, Oct./Dec. f 21⅞, Nov./Dec. f 21⅝, Juni/Aug. f 21½.
Koffie. Good ord. Java 55¾ c., good average Santos 47 c.
Afgedaan 192 bn. Bezoek Koboan ex Prinses Sophie, 145 bn. Widsdaren ex Gedé en 29 bn. Kepoendan ex Oengaran alleen Java W. T. B. alh. gedopt; voorts 51 bn. Kayoe Enak ex div. schepen, 43 bn. Soember Seh, 74 bn. Madoe Ardjo en 158 bn. Telego Sarie, ex Soembing, alles Java.
Petroleum onveranderd.
Tin kalm, prijzen onveranderd. De N. H. M. heeft tegen 26 dezer te Rotterdam in veiling aangeslagen, ongeveer 20600 bn. Banka en 4000 bn. Sinkep, liggende te Amsterdam, en 11400 bn. Banka, liggende te Rotterdam.
Suiker vast met weinig aanbod zonder zaken.
Katoen vast.
Arak. Afgedaan 50 leggers Tagal, aangevoerd per ss. Koningin Emma (thans ss. Java).
Amsterdam, 5 Sept. Aardappelen. De prijzen zijn:
Friesche Franeker Jammen f 1.50 a 1.60.
Friesche Munstersche of Zaaiers f 1.— a 1.10.
Flakkeesche Jammen f 1.70 a 2.—.
Geldersche Blauwen f 1.30 a 1.50.
Geldersche Kralen f 1.— a 1.10.
Geldersche Muisjes f 1.50 a 1 60.
Pruissische Hamburgers f 2.30 a 2.40.
Haarlemmer Bollen f 1.— a .—.
Noordwijker Grave f 2.— a 2.20.
Noordwijker Zand f 1.80 a 2.—.
Sassenheimer Zand f 1.— a 1.20.
Hillegommer zand f 2.— a 2.70.
Aanvoer 9 ladingen. Handel matig.
Schiedam, 4 Sept. Moutwijn f 8.25, Jenever f 12.25, Amsterdamsche proef f 13.75 per HL. zonder fust of belasting. Spoeling commissie f 0.90 per ketel.
Noteering van den Brandersbond.
Moutwijn f 7⅛ a f 7¼ per HL. zonder fust of belasting.
Schoonhoven, 4 Sept. Hennep. Aangevoerd werden — partijen. Prijs van gelling f 17.— a 18.—, bind f 14.50 a —.—, schil f 19.50 a 20.—, alles per 50 kilo. Hennepzaad f 7.50 a —.— per hect.
Woerden, 4 Sept. Kaas. Aangevoerd 223 partijen. Goudsche 1e soort f 21.— a 25.—. 2e soort f 16.— a 20.—, zwaardere f —.— a —.—, Derby f —.— a —.—, Edammer f —.— a —.—.
Meppel, 4 Sept. Weekmarkt. Boter het ⅛ vat 1ste soort f 22.—, 2de soort f 21.—, 3de soort f 18.50 Kluiten van 1½ KG. f 1.65 f 1.75. Aangevoerd —— KG. Granen het HL.: inl. Rogge f 4.— a 4 75, buitenl. dito f 4.— a 5.25. Boekweit Zaad f 5.— a 5.50, Veen- f 4.75 a 5.—. Aardappelen f 2.— a 3.50. Vee. Vette Varkens het KG. 30 a 36 c., magere dito het stuk f 17 a 36, Drachtige f 18.— a 35.—, Biggen f 4.— a 14.—, Friesche Schapen f 9 a 18.—, Lammeren f .— a f —.—, Drentsche Schapen f 4.50 a 7.—, Nuchtere Kalveren f .— a .—. Honig f 17 a 18. Was f 78 a 82 de 50 KG., Kipeieren f 3.— a .— de 100 st. Nagelhoutvleesch f .— a .—. Versche Hammen f .— a .—
Huiden per K.G.: Koe- 36 c., Pinken- 28 c., Kalfsvellen (met de pooten) 36 c., dito per stuk f 2.—, Paardenhuiden per stuk f 8.— a .—. Drentsche Schapenvellen f .— a f .—.
Enkhuizen, 4 Sept. De prijzen der zaden waren als volgt: karwijzaad f 13.— a 13.50—, mosterdzaad f 8.50 a 13.—, maanzaad f —.— a .—, groene erwten f 10.— a 11.—, vale erwten f 13.— a 14.—, wijker vale erwten f 7.— a 9.—, grauwe erwten f 13.— a 15.—, bruineboonen f 11.— a 12.50, paardenboonen f .— a .—, gerst f 3.— a 4.—, haver f 2.75 a 3.50.
Kaas, 16 stapels, f 25.50 de 50 KG.
Dokkum, 4 Sept. Tarwe, p. 70 kilo, f .— a f .—; garst p. 60 kilo, f 3.15 a 3.30; haver, p. 50 kilo, f 2.60 a 2.70; lijnzaad (puik) f 6.— a 7.—, dito (minder) f 3.50 a 4.50, koolzaad f .— a .—.

Koers van het Geld bij de Nederlandsche Bank

Disc. v. Wiss. m. 3 handt. wit aanvrb.	2½	pC.
» » » » 2 » en prom.bl.	» 3—	»
Beleening van binnenl. effecten	2½	»
» » buitenl. »	3—	»
» » goederen	3—	»
Korte beleeningen	3½	»
Voorschotten in Rekening-Courant . .	4—	»

Beurs-Overzicht.

Bij beperkten omzet verkeerden buitenl. Staatsfondsen in vaste stemming.
Amerik. sporen openden hooger, doch sluiten in reactie, vooral voor Union Pacific-waarden en Central Shares.
Nationale Staatsschuld prijshoudend, buitenl. ⅛ a ½ beter.
Hooger Ned.-Amerik. stoomv. 1, Petroleum ½. Lager Singkep ½, aand. Cultuur 4, Senembah 2½, Deli-Cultuur 3¼, Binnenl. sporen stil.
Russische zeer vast.
Amerik sporen per saldo ¼ a 1 hooger, alleen Union Central en Erie Sharis ¼ a 1 lager.
1ste Pref. Erie 50, 51½, 2de dito 34, Mij. Pref. Erie 74, 74½. Petroleum 95, 95¼. Golden Kopje 16½.
Claim Petroleum 245, 250.
4 pCt. Portugal 33.
Brazilië 87 7/16.
Ven. Telephoon 93¼.
Gulf-Oblig. 101¼, ⅜.
Reliquent Z.-West 23½.
Wissels: Belgen 4827½, Pruisen 59.30, coup. Reichsmk. 58.85.
Prolongatie 1½ pCt.

WISSELKOERS.
AMSTERDAM, 5 Sept. 1895.

		Geld	Papier		
Parijs. . . .	Kort	f 47.95	f —.—	Fr.	100
»	1/m.	» —.—	» —.—	»	»
»	2/m.	» 47.65	» —.—	»	»
Belgische . .	Kort.	» —.—	» 48.02	»	»
» . .	3/m.	» 47.50	» —.—	»	»
Zwitsersch .	Kort.	» 47.80	» —.—	»	»
» . .	3/m.	» 47.40	» —.—	»	»
Spanje . . .	3/m.	» 190.—	» —.—	Ps.	»
Portugal . .	3/m.	» —.—	» —.—	1000	Rs.
Italië. . . .	3/m.	» 44.50	» —.—	Ls.	100
Petersburg .	3/m.	» 126.50	» —.—	Z.R.	100
Weenen . .	3/m.	» 98.50	» —.—	Fl.	100
Oost. Bankpl.	3/m.	» 98.—	» —.—	»	100
Pruissische .	Kort.	» 59.30	» —.—	RM.	100
» .	3/m.	» 58.65	» —.—	»	»
Londen . . .	Kort.	» 12.11½	» —.—	£	»
»	2/m.	» 12.05	» —.—	»	»
»	1/m.	» —.—	» —.—	»	»

Disconto 2½ pCt.

Scheepstijdingen.

BINNENLANDSCHE HAVENS.

Ymuiden, gearr. 4 Sept. *Kinghorn*, (s) Leith; *Saturnus*, (s) Hernösand; *Fernbrook*, (s) Kemi; *Kollund*, (s) Hernösand; *Vesta*, (s) Hamburg.
Vertrokken 4 Sept. *Amstelstroom*, (s) Londen; *Effi Gray*, (s) Hull. 5 Sept. *Prins Willem I*, (s) Suriname; *Pollux*, (s) Piraeus; *Ceres*, (s) Middell. zee; *Elve*, (s) Hamburg; *Neptun*, (s) Bremen.
Nieuwe Waterweg, gearr. 4 Sept. *Swift*, (s) Hull; *Tyr*, Matland, Uleaborg; *Lestris*, (s) Liverpool; *Ægir*, (s) Gothenburg. 5 Sept. *Osborne*, (s) Dundee.
Vertrokken 4 Sept. *Rotterdam*, (s) Newyork; *Maasdam*, (s) idem; *Burg. v. Vollenhoven*, (s) Duinkerken; *Amstel*, (s) Hamburg.

BUITENLANDSCHE HAVENS.

Baltimore, gearriveerd 3 Sept., *Durango*, (s) Rotterdam.
Drontheim, vertrokken 4 Sept., *Aud*, (s) Amsterdam.
Plymouth, gearriveerd 4 Sept., *Para*, (s) met de mail van West-Indië.
Tjilatjap, vertrokken 4 Sept., *Amicitia*, v. d. Meer, Hamburg.
Valencia, vertrokken 30 Aug., *Salerno*, (s) Amsterdam.
Bordeaux, gearriveerd 4 Sept., *Theodora*, (s) Rotterdam
Colon, gearriveerd 2 Sept., *Orinoco*, (s) Southampton.
New-York, gearriveerd 2 Sept., *Friesland*, (s) Antwerpen.
Rostock, vertrokken 5 Sept., *Prima*, (s) Riga.
Stockholm, gearriveerd 4 *Svea*, (s) Amsterdam.
Gravesend, gearriveerd 4 Sept., *Transvaal*, (s) Amsterdam naar Kaapstad.

STOOMVAARTBERICHTEN.

Gelderland, van Batavia naar Rotterdam passeerde 3 Sept. Gibraltar.
Salak, van Rotterdam naar Batavia vertrok 4 Sept. van Suez.
Lawoe, van Batavia naar Rotterdam arriveerde 4 Sept. te Suez.
Obdam, van Newyork naar Rotterdam passeerde 4 Sept. des avonds te 7 u. Prawlepoint.
Maasdam, vertrok 4 Sept. van Rotterdam naar Newyork.
Prins Willem I, vertrok 5 Sept. van Amsterdam naar Suriname.
Flora, vertrok 4 Sept. van Stettin naar Amsterdam.
Iris, van Sephalonia naar Amsterdam passeerde 5 Sept. des morgens 2 uur Dungeness.
Jupiter, arriveerde 4 Sept. van Amsterdam te Stettin.
Castor, van Amsterdam naar Piraeus is 4 Sept. Algiers gepasseerd.
Vesta, vertrok 4 Sept. van Cuxhaven naar Amsterdam.
Kaiser, van Hamburg en Amsterdam naar Oost-Afrika vertrok 3 Sept. van Suez.
Reichstag, van Natal naar Hamburg vertrok 3 Sept. van Napels.

WATERHOOGTE.

KEULEN, 5 Sept. 1.49 M. boven 0. Val 0.05 M.
MANNHEIM, 4 Sept. 3.11 M. Val 0.09 M.
COBLENZ, 4 Sept. 1.70 M. Val 0.04 M.
ARNHEM, 4 Sept. 8.00 + 1.33 M. Val 0.04 M.
MAASTRICHT, 4 Sept. Hoogte der Maas 0.72 M. boven 0 aan de peilschaal der brug. Was 0.01 M.
VREESWIJK, 5 Sept. 1.36 + A. P. 5.50 M. onder N. A. P. Val 14 cM.

Prijzen van Coupons.

Oostenrijk Papier	f 20.97½
dito Zilver	» 20.97½
Diverse in $	» 11.52½
dito dito met affidavit	» 11.52½
Portugeesche	» —.—

Fransche.	f 47.50
Belgische	» 47.50
Div. Belgische.	» 58.80
Hamb. Russ.	» 1.21½
Goud Roebels.	» 1.90½
Russ. Z. Roeb.	» 1.27½

PRIJSCOURANT opgemaakt door de VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL.

De met * gemerkte Fondsen zijn noodlijdend en worden zonder rente berekend.

Prijzen van Coupons.

Russ. P. Roeb.	f —.—
Pools. p. Z. Rb.	» —.—
Spaansch plast. Buitenland . .	» —.—
do. do. do. Juli	» 47.50
do. do. Binnenl.	» —.—

Spaansche plast. Binnenl. Juli	f 1.84
Am. Gd. Doll.	» 2.45
Mexic. Doll.	» —.—

[illegible], 3 Sept. Agio op Pruisisch geld f 1.10. [illegible] op pap. f 1.10

AMSTERDAM, 5 Sept. 1895. Staatsleeningen. EUROPA. pCt.	Vorige koers.	L. koers.	H. koers.
Ned. Cert.N.W.S. 2½	95⅛	95⅛	95⅜
dito dito 3	102 1/16	101¾	102
dito dito 3½	101 11/16	101¾	101 11/16
Oblig. 4. 1886/[illegible] 3½	101 13/16	101⅞	101 15/16
Denemarken			
dito Binnenland . . 3½	—	—	—
Hongarije. Goudl. 5	101⅝	—	—
dito dito 1881/1893. 4	102 3/16	102⅜	—
do. Spoorl. '89 goud. 4½	104¾	—	—
dito dito in zilver. 4½	86¾	86⅝	—
Staats Inschr.1862/81 5	85	—	—
[illegible] Pass. Leen. . 5	89⅛	—	—
Noorweg. Ob. 1878 3½	—	—	—
Oostenr. Obl.Mei/Nov.5	84⅛	84¼	84½
dito Febr./Aug. . . 5	84 5/16	—	—
Zilver Jan./Juli . . 5	85	84 15/16	85
dito April/Oct. . . 5	84⅜	—	—
[illegible] . . . 4	102⅝	102⅝	—
Polen. Oblig. 1844 4	94⅜	—	—
Port. O.R. '53/84 m.c.l			
[illegible] '92 3	—	—	—
dito met ticket . 3	26 13/16	26 13/16	—
dito 1888/89 fr. 500 m.			
coup. 1 April '92 4½	—	—	—
dito met ticket . . 4½	38¾	38¾	—
dito fr. 2500/5000 m.			
coup. 1 April '92 4½	—	—	—
dito met tiket . . . 4½	39 1/16	39	39⅛
dito Tabaksmp. Lg. 4½	91	91	—
Rusland. Ob.Hamb.1815 5	78	—	—
Cert. Ins. 5e ser. 5	69 7/16	69¼	—
» (Transcaucas.) . 5	99	—	—
» Binnenl. 1894 4	64 3/16	64 1/16	64 1/16
» [illegible] G. R. 125. 4	96¾	97¼	—
» do. do. G. R. 625. 4	96 15/16	96¾	97
» [illegible] R. 125. 4	97 5/16	—	—
» do. [illegible] R. 625 . 4	97½	97 7/16	97 9/16
» do. [illegible] R. 125. 4	—	—	—
do. do. G. R. 625. 4	97 15/16	—	—
» do. 89/90 bij Hope			
a do. G. R. 125. 4	97	97 1/16	97⅛
do. do. G. R. 625. 6	97 7/16	97 7/16	97½
do. '93 [illegible]			
[illegible] R. 125. 4	96¼	—	—
» do. do. G. R. 625. 4	97⅛	—	—
» [illegible]	—	—	—
» do. do. G. R. 625. 4	—	—	—
do. G. '93 5e Em.			
G. R. 125 . . . 4	98¼	—	—
» do. do. G. R. 625. 4	97⅜	—	—
» do. '94 6Em R.125 4	98	98	98 3/16
» do. '94 6 Em.R. 625 4	98⅜	98⅝	98 11/16
» do. 3d Donetz Sp. 4	95	94 15/16	—
» do. 67/82 £ 20. 4	100⅞	100⅝	—
do. do. do. à £ 100. 4	101¼	—	—
» K. Char. Azow 4	94 15/16	—	—
» 94 Gr.Vit.GR.125 4	96¾	—	—
» do.Gr.Vit.GR. 625 4	99¼	99¼	—
Tamb.-Saratow. 4	96¾	97¼	—
» Spw.leen. 1889 . 3	81½	82	—
Obl.do 2e serie 1894 3	89½	—	—
Ins. Bank-Assign. . 5	—	—	—
Cert. van dito . . . 5	53½	—	—
dito 1894 5	105¼	—	—
Spanje. Ob.Pere Sch. 4	68	—	—
Turkije. Gecv. Ser. [illegible]	53¼	—	—
Geo. Goudl. 1890 . . 4	90⅜	—	—
Douane Obl. 1886 . 5	97	—	—
dito Leen. 1888 . . . 5	98⅛	—	—
dito Gec. serie D.	20½	—	—
dito Gec. serie C.	27¼	—	—
Zweden. Leen. 1880 4	—	—	—
dito afgest. v. Conv. 3½	—	—	—
dito 1890 . . . . . 3½	100¾	—	—
AFRIKA.			
Egypte. Leen. 1876. 4	104 9/16	103¾	104
dito. Pref. Leen. . 3½	100¼	—	—
Z.-Afr. Rep. 1892. 5	—	—	—
do. Rep. Obl. 1892. 5	114½	—	—
AZIE.			
China. Goudl. 1895. 6	96¾	—	—
Zilverleening 1894. 7	117 7/16	117¼	—
NOORD-AMERIKA.			
Mexico.			
B. Sch. 100-1000 O. 5	88½	88 7/16	88¾
dito 5000. . . . 5	88 9/16	—	—
Buitenl. sch. '88 O. 6	94	—	—
dito Leen. '90 O. 6	93¾	94	—
Subsidie Obligatiën 6	—	—	—
Midd. en Z.-Amerika.			
Brazilië Leen. '88. 4½	79	—	—
dito Leening 1889. 4½	78 3/16	—	—
dito dito 1895. 5	76⅝	76¾	77

pCt.	Vorige koers.	L. Koers.	H. koers.
***Columbia** Oblig. 4¾	16½	—	—
Dom. Rep. O. goc. 4	39⅞	—	—
[illegible] 4½ Oblig.	27	—	—
Uruguay. Ex. Obl. 3½	49⅞	49¾	—
***Venezuela.**			
*4 pct. Oblig. '81 £ 100	44¼	44⅜	—
*4 pct. dito £ 150—500	44	44	—
Prov. en Sted. leening.			
Amsterdam 1881 . . 3½	100¼	100¼	—
dito 1886/'93 . . . . 3½	100⅛	100⅛	—
dito conv. leen. '95 3	97¾	97⅞	—
Breda dito 1885 3½	—	—	—
's-Gravenhage 1886 3½	101	—	—
dito 1889. . . . . . 3½	100½	—	—
dito dito dito 3	93	—	—
Gron. Prov. Leening 3½	100⅛	—	—
dito Sted. 1887/'88 3½	100	—	—
Rotterdam 1894 . . 3	—	—	—
dito f 38.000.000 . 3	97¾	—	—
Utrecht St. 1887/93 3½	—	—	—
Ind. en Fin. Onders.			
A. Ned. en Koloniën.			
I. Bank- en Cred.-Inst.			
Amst. Bank Aandn.	179	179	—
Gen. Cred. Oblig. 4	102½	—	—
dito dito dito 3	97⅝	—	—
dito dito dito 2½	90½	—	—
Kas-Vereen. Aand.	151	—	—
Ned. Bank Aand.	210	—	—
Ned. Grootb. Bk.Ut.v.			
N. Staatsschuld. . 2½	89½	—	—
dito dito 3½	100	—	—
do. Mij. v.Zekerh. v.			
ambt. e. beambt. O. 4	104	—	—
Rott. Bank Aand.	148¼	148¼	—
II. Hypoth.-Banken.			
Alg. Hyp. Bank Pdbr.	102½	—	—
dito dito m. p. . . . 3½	100⅜	—	—
Amst. Hyp. Bank P. 4½	—	—	—
do. do. do. 4	101¼	—	—
do. do. do. 3½	100⅜	—	—
Arnh. Hyp. Bank P. 4½	—	—	—
do. do. do. 4	101⅞	—	—
do. do. do. 3½	99	—	—
Bataafsche Hyp.Pb. 4	100	—	—
Friesch-Gron. Hyp. Pb. 4	102	—	—
's-Grav. H. Bank Pbr. 4½	102⅛	—	—
dito dito dito 4	103	—	—
dito dito dito 3½	—	—	—
Haarl. Hyp. Bank Pbr. 4	102⅛	—	—
Holl. Hyp. Bank Pb. 4½	103⅞	—	—
dito dito 4	102¾	—	—
do. do. met premie 3½	101¾	—	—
do. do. zonder do. 3½	100¾	100¼	—
Hyp. b. v. Ned. . . 4	101¾	—	—
dito dito 3½	100½	—	—
Maastr. Hyp.-Bk. 4½	—	—	—
dito dito . . 4	101½	—	—
Nat. Hyp. bnk. Pb. 5	—	—	—
dito dito . . 4½	102	—	—
dito dito . . 4	102 9/16	—	—
dito dito . . 3½	101¼	101¼	—
Ned.-Am. L.-H. A.	—	—	—
dito dito Pandbr. 5	105½	105½	—
N.-H. Hyp.Bk. Veend. Pb. 4	101¾	—	—
Ned. Z.-A.Hyp.-bk. 5	100¼	—	—
N.W. &P.H.-Bk.Pb. 5	84⅛	86	88
O. Hassan R.Pandbr.	102½	—	—
Pr. Hyp. Mij. Pbr. 5	105⅜	—	—
Rott. Hyp. Bk. Pb. 4½	101	101⅞	—
dito dito 4	101¾	—	—
dito dito 3½	101½	—	—
Utr. Hyp.-Pbr. . . . 3½	—	—	—
dito dito 4	101⅛	—	—
dito dito 3½	100¼	—	—
Westl. Hyp. Pdbr. 4	—	—	—
Z.-Holl. Hyp.-Pbr. 4½	103½	—	—
dito dito 4	102½	—	—
dito dito 3½	99 9/16	—	—
III. Kol. Cred. Instell. en Cult. Onders.			
Cult. Vorstenl. Aand.	58½	57½	—
dito dito pref. dito	140	—	—
dito dito Winst do.	9⅝	—	—
Handelsv. Amst. A.	95¼	98	—
dito dito Oblig. . 4½	103	—	—
dito dito dito . . 4	101¼	—	—
I.O.&H.-Ver.Rotz.A.	80½	—	—
dito dito Oblig. . 4½	—	—	—
Java-Bank Aand.	171½	171½	—
dito Certif. v. dito	172⅛	—	—
Kol. Bank dito . . .	63	—	—
dito dito pref. dito	88	85	—
dito Obligatiën . . . 5	104	104½	—
Liq.-A. Bargo e.c.	61	60	—
Kol. Hand.-M. Aand.	136⅛	—	—
dito dito. O. v. Aand.	136⅛	—	—
dito dito, nieo. Aand. 5	135 9/16	135 1/16	135⅛
N.-I. Handb. Aand.	74	74	—
dito dito dito O . . 4	100	—	—
S. R. & H. 1e ser. A.	74	—	—
dito dito Oblig. 5	94	—	—

pCt.	Vorige Koers	L. Koers	H. Koers.
O. en H.-V. Banda A.	—	—	—
Cult Mij. Ngreajo do.	—	—	—
dito Ponampean do.	—	—	—
dito Wat.-Poyo O. 5	—	—	—
Cult.Mij. Wonosari A.	—	—	—
Java-Cult.-Mij. dito	86	—	—
dito 1e Hyp. Obl. 5	103½	—	—
Landb. Mij. Gnoepit A.	—	—	—
L.-M. Tamosloos. A.	—	—	—
dito dito Obligat. . 5	—	—	—
do. Suikerf. Badas A.	—	—	—
Suikf.Mij.Kalibagor A.	23	—	—
do. Suik.O.[illegible] A.	—	—	—
dito Obligatiën . . . 5	—	—	—
O.-Java Cult.-Mij. O. 5	—	—	—
West-J.Kinaca.M.A.	—	—	—
IV. Tabaks-Ondern.			
Amst. Deli-Co. Aand.	556½	568	—
dito Certificaten. . .	555	—	—
Arendsburg Aandln.	—	—	—
dito Certificaten. . .	650	—	—
Amst. T.Ind. [illegible] A	247⅛	—	—
Deli-Bat.-Mij. dito .	463	467	—
dito Certificaten. . .	452	456	—
Deli Cultuur Mt. A.	132¾	133½	—
Ded Mij. Aand. . . .	655	649	—
dito dito Certific.	653	—	—
Deli Tabak-Mij Pr.A.	125	—	—
F.Assah. T.-Mij. p.A.	55	—	—
Rott. Deli-Mij. dito	165	—	—
Senembah-Mij. dito	246½	345	346
V. Fabrieken.			
West. Suikerr. Ad.	184	—	—
dito dito Obl. . . . 4½	—	—	—
Z.-Holl. Bierb. H. O. 5	—	103	—
VI. Scheepv.-Maatsch.			
K.M. Stoomb.m. A.	119½	—	—
dito dito Oblig. . 4	103¼	—	—
do. Paketv.-Mij A.	147¾	147¾	—
dito dito Obl. . . . 4	106	106	—
Kon. W. I. Maild. A.	120	—	—
dito Obligatiën. . . 4	103½	—	—
dito Stmv.-Mij. A.	35	36	—
dito dito Obl. . . . 4	—	—	—
Rott. Lloyd Aand.	117¾	117¾	—
dito Oblig. 4	105⅝	—	—
Stv.-M. Nederland A.	155¼	—	—
dito dito Oblig. 5	—	—	—
dito dito dito . . . 4	—	—	—
dito Zeeland Aand.	15½	—	—
dito dito pref. dito	24	—	—
dito Oblig 3	70	—	—
VII. Diversen.			
Delinw. Mij. Oblig. 4	79	—	—
Cert. van dito. ... 4	79	—	—
dito 1885/1887 dito 4	79	79½	—
Cert. van dito. ... 4	79	—	—
dito Oblig. 1888 . . 3½	74	—	—
Cert. van dito. ... 3½	74	74	—
Mij. t. Ex. v. Pets. A.	247¼	245	248
Mt.t.Ex.P.Koffieh. A.	97	—	—
do. Ses.-R. Schev. do.	112	—	—
Blaauwhoedenv. do.	—	—	—
dito Oblig. 3½	101	100¾	—
Vissersvaam Aand.	—	132	—
Nd. Z.-A. Diam. mijn			
Mij Cert. v. Aand.	74½	—	—
N. Afr. H.-V. A. . .	89	—	—
Ned.Volksvl.Ckct.A.	8	—	—
Singk. Tin Mij. A. .	119	118½	—
Transv. cert. v. Pref.A.	71	70	71¼
Vereen. Amerik. Spw.			
[illegible] C. 4	89½	—	—
do. 2e ser. '90 do. 4	—	—	—
Ver. Bez. Amer. fonds.			
Brons&Gos.C.v.A. 3½	—	—	—
Ver. Bs.H Sp.Oblig. O.5	113½	113½	—
Z.-Afr. Mij. v. ontgr. et.			
[illegible]	—	—	—
B. Buitenland.			
Belgie. Wag. Lits O.5	—	—	—
dito dito dito . . . 4½	99	—	—
dito dito dito . . . 4	92½	—	—
Duitschland.			
Dtr. Frankf. H. Bk. 4	—	—	—
Duitsche Hb. Aand.	160	—	—
do. Adm. Amst. cert.	—	—	—
[illegible]	—	—	—
Hongarije.			
do. Kl. Grundbesitz 5½	87	—	—
Pest.-H. Com. Bk. 4½	88	—	—
Pm. Hoga-Zhal. '97. 5	86¾	—	—
Oostenr. O.Hon.S.A.	149	150½	—
Rusland.			
Pandbr. Hyp. Bank 5	—	—	—
dito dito 4½	98⅜	—	—
Centraalbank 5	—	—	—
Amerika. A. N. Tr.			
Co. Oblig. 5	78¼	74	79
7 pCt. Color.L.M.Cert.	—	—	—
Col.C. Cons.M.C.A	8⅝	8½	—
Eq. Hyp. Pandbr. . 5	—	—	—

pCt.	Vorige Koers	L. Koers.	H. Koers.
*Maxw. Prior-Obl. 6	—	—	—
*do. do. L. G. C. afg.	83	—	—
Certific. v. Aand.	3⅞	4	4⅛
*do. C. Inc. bs. afg.	6⅞	7	—
N. W. Gar. 1e H. . 4½	100	—	—
Pac. Coast. E. 1 H. 6	108	—	—
Peru. Corp.			
F. M.-b. 6	49¼	49	—
Certific. van Aand.	4⅞	4½	4⅝
dito van pref. dito.	13⅞	13⅝	13 13/16
Spoorweg-Leeningen.			
Nederland.			
Aken-Maastr. Obl. 4	—	—	—
Almelo—Salzb. Ob. 3½	—	—	—
Bat.Oost.-Sp.Aand.	101	—	—
dito Oblig. 4½	104	—	—
Deli-Spw. Aand. . .	155	155	—
dito Oblig. 4	104	—	—
Haarl. Zandv. Aand.	41	—	—
Holl. IJzeren dito.	109½	—	—
dito dito Oblig. 3	98¾	—	—
dito dito dito 3½	101¼	—	—
Expl. St. Sp. Aand.	91¾	—	—
dito Leen. 1887 Ob. 3½	101	100¾	—
dito 189./93. do. . . 3½	101	100¾	—
dito 1571 do. 3	—	—	—
Ned. Centr. Aand.	28	—	—
dito dito Cert.	—	—	—
dito dito f 250 O. 3	92	—	—
dito dito f 1000 O. 3	92 15/16	92 15/16	—
Dew.v. Uit.Sch. f 100	22 7/16	—	—
Ned.-Ind. Sp. Aand.	196½	—	—
dito Oblig. 1879. O. 3	98⅝	—	—
N. B. Sp. Oblig. 1873 6	—	—	—
Ned. Z.-A. Spw. A. 6	147	147¾	—
dito dito 2e serie . 4½	116	116	—
dito dito 1887 . . . 5	103⅞	—	—
dito dito 1891 . . . 5	106½	—	—
dito dito 1889 . . . 4	103	—	—
dito dito 18[illegible] . . . 4	102⅝	—	—
N.-B. Boxtel W. A.	6	—	—
dito Oblig. 4½	—	—	—
dito gest 1875/80 .	65⅞	—	—
dito de Hypotheek	9⅝	—	—
België. N.Sp. d.Z.-A.			
Republiek Oblig. 4	102½	—	—
Hongarye.			
War-Dol. Fr. Aand.	—	—	—
Italië.			
Spl. '87/'88 A. . . . 3	52 7/16	52⅜	52 9/16
[illegible] Obligatien 5	68	—	—
[illegible] Spw. '87 4	82	—	—
Victor Eman. Oblig. 3	65	—	—
W.-Sicil. Spw. dito 5	83⅞	—	—
Z.-Ital. do. A.-H. do. 3	55⅛	54¾	54⅞
do. do Obl. v. do. 3	53⅝	—	—
Oostenrijk. Carl			
Ludwig Sp. prior. O. 4	82¾	—	—
Fr.-Oost. Sp. Aand.	—	—	—
dito Oblig. 3	91	—	—
Z.-Fl. Sp. (Lomb.) [illegible] 3	28 15/16	—	—
Polen.			
Wars. Weenen A.	157½	—	—
dito Act. de Jouis. f	193	—	—
dito prior. Oblig. . . 4	98⅞	98½	—
dito 9e Serie Obl. 4	98½	98 5/16	—
do. gec. O. 7e ser. . 4	80⅝	—	—
Portugal. Z. Trans-			
Afr. Sp. 1e Hyp. O. 5	68⅞	68½	—
Port. Beeorw. Mij. 4½	68 1/16	68	—
Rusland. Gr. Mij. O. 4½	99⅞	—	—
dito 1861 dito. . . . 4	99	99⅞	—
dito 1882 dito. . . . 4	100 1/16	100	—
dito 1890 4	99¼	99⅜	—
dito 80 % R. 125 do. 3	86⅛	—	—
dito 80 % R. 625 . . 3	88	88	—
Baltische Aand. . . 5	64 1/16	—	—
Fastowo Sp. Mij. A. 5	81 7/16	81½	—
Iw. Dombr. Z. R.125 5	103	—	—
dito à Z. R. 625. . 5	102⅞	103	—
dito à Z. G. 125 Obl. 4½	99⅝	98¾	—
dito à Z. G. 625 dito 4½	98⅝	—	—
Kursk, C.-A. & 100 Ob. 4	101⅞	—	—
dito [illegible] 100—1000 . 4	—	—	—
dito R. M. 500 Obl. 4	100⅞	—	—
do. do. 500/2000 Obl. 4	99⅛	—	—
K.-Kw.R.M.500/1000 4	100⅝	—	—
dito dito 3000 . . . 4	100¾	—	—
Moskou-Brest A . . . 3	76¼	—	—
Mosk.-Jarosl. Oblig. 5	104	103¾	—
dito Prior. dito. . . 5	65 7/16	64¼	—
Mosk.-Kursk. dito. 4	97½	—	—
Mosk.-Smol. dito. . . 5	104⅝	—	—
O.-Griaz. R. M. 500 4	—	—	—
dito à 500/2000 . . . 4	—	99 5/16	—
Rjasan Uralsk Bel.vr.			
gegar. O. G.R. 125 4	99⅛	—	—
Rjasan Uralsk.Bel.vr.			
geg. O. G. R. 625 4	98¾	98⅞	99⅛
Transcauc. Obl. 3	86¼	86¾	—
Weich. Spw. M. A. 5	76⅞	76½	—
Wladik. a ZR.125 O.4	97 5/16	—	—
do. à Z.R. 625 do. 4	98½	—	—
dito 1894 GR. 125 dl. 4	98¼	—	—
dito dito 625 dito 4	98 15/16	—	—

pCt	Vorige koers.	L. koers.	H. koers.
Z-W.Sp. ZR. 125 Obl.4	97½	97⅜	—
do. do. à ZR. 625 do. 4	98½	98 13/16	—
Turkije.			
Anat. Goudl. 5	—	—	—
Salon.-Konst. Sp. O. 3	1 5/16	—	—
Zweden. Zw. S. O.v.O	—	—	—
Amerika. Atchis.-			
Top. C. v. Aand.	—	—	—
do. do. volgest. C.v.A.	21 15/16	23⅜	23 3/16
At.Top.4pCt.Alg. H.O.	82⅛	82 11/16	82 11/16
do.Tr. D. C. v.2eH.A 4	86 1/16	86 7/16	87 3/16
do.C. v. 2e Mg. Gb.I.B 4	35 3/16	—	—
guar.F.N.Hope&Co. 6	104	104⅛	—
do. Leombrugge c.s. 6	103⅞	104⅛	—
Atl. & Pac. Trust. C. 4	56¼	55¼	55½
Balt. en Ohio C. v. A.	65½	—	—
Central. Pac. Aand.	20 11/16	20⅛	20¾
dito Oblig. 5	105	105¼	—
dito dito 5	96⅝	97	97½
Calif. Oreg. dito. . . 5	107¼	—	—
dito B. 1-5850 dito. 5	106	—	—
San Joaq. Valley do. 6	108	108	—
Ches. & Oh. 1e H. O. 5	107¼	—	—
dito 2e Hyp. 5	—	—	—
Ch. & Fr. 1e Hyp. C. 5	103¾	105	105¾
dito Incom. Bonds	82	30¾	31½
Chic. & N.-W. pref.			
Cert. v. A.	143¼	—	—
dito 1e Hyp. Cert 7	129	—	—
de Sinck. Fund. O. 5	109¾	—	—
dito gecons Obl. 7	—	—	—
do. Jowa Midl. do. 8	117	—	—
do. Mad. Ext. do. 7	132	—	—
do. Menomenee O. 7	181⅞	—	—
do. N.W. Union do. 7	—	135¼	—
do. Win.St. Pet. do. 7	135	135	—
do. Gr. Tr. 2e H. Obl. 5	82½	83	83¼
do. South W. Obl. 7	111	—	—
Cl. Ak. &Col.Cert.v.Ad.	23⅜	23½	23¼
dito Alg. Hyp. Ob. 5	104½	104	—
do. Equipm. 2e Hyp. 6	92½	92⅛	—
Denv Rio Grde Aand.	16 13/16	16 11/16	16⅞
dito pref. Aand. . . .	55¼	54½	54¼
do. do. Cert. v. dito.	55⅛	54⅝	—
dito Obligatiën . . . 4	90¼	—	—
do. Impr. Cons. do. 5	90	90⅝	—
dito Obl.1eHyp. dito 7	114	—	—
Desm.F.Dodge 1.H.O.4	85	—	—
dito Extens. Obl. 4	83	—	—
Fl. C.& P. Cv.gew. A.	9 11/16	9 15/16	10
do. do. 2e pref. dito	28⅜	28	28¼
do. do. 1e pref. dito	—	—	—
dito dito Oblig. . . 5	108	—	—
do.geconsolid.1eHyp.5	96	—	—
Gr. North. C.v.pref.A.	—	—	—
dito Coll. Trust. 4	95	—	—
Illinois Cert. v. Aand.	105¼	106	—
do. in goud. Oblig. 4	106	—	—
do. C. Leas.L. St. Cv. 4	96½	95½	—
Springf. Div. Obl. 6	—	—	—
Lexingt.&E.R.C.Cert. 5	21	—	—
St. L.-Cairo Aand.	9 9/16	9½	9¾
dito dito 1e Hyp. 4	88⅜	88	—
do. en Contra Wn.do. 4	78¾	79¼	—
Louis v. Nash.Cert.Ad.	64¾	64½	64 15/16
do. do. Obligatiën . 6	124	—	—
dito dito 2e Hyp. 3	69	—	—
do. (S. Fund) Obl. 6	109 15/16	—	—
do. Adj. B. do. . . . 3	100	—	—
dito gond. 5	—	—	—
do. S. Franc Oblig. 6	—	—	—
dito Alg. Hyp. do 6	107	—	—
*do.do. gekkr. Cert. 4	54 11/16	55	55¼
do. Wisc. &W.Spw. A	—	—	—
1eHyp.Sal.[illegible] 6	—	—	—
Mex. N.Sp Mij.1eH. 6	102	—	—
Mich. O. Cert. v. A	98	—	—
Miss. K. & T. C. v. A.			
ex. 2e Hyp. Oblig.	18⅝	18	18¼
dito C. v. 4 pCt. pr. A.	38 13/16	39	39¼
dito. 1e Hyp. Obl. 4	88⅝	88¼	88⅝
dito 2e Hyp. dito.4	68⅝	68	68⅛
do.Ont.&West.Cert. [illegible]	87½	88	—
N.Y. E. W. Spw. A.	8⅞	8⅝	9
dito Ont.&W. A.Sp.b.	18⅜	18 1/16	18½
do. Penn.v.Ohio Obl. 6½	109¼	109½	—
Norf.&W.Sp.C.v.pr.A.	14 9/16	14¾	15
dito dito in Goud. 5	61¼	61⅝	63
dito Equip. 1e Hyp. 5	78½	79	—
Or. Cal. 1eHyp gond 5	91⅜	91	91
St.Paul en Man.C.v.A.	113½	—	—
dito dito Oblig. 7	109¼	108⅝	—
dito gec. Son. dito. 6	119½	120¾	—
dito goud dito. . . 4½	103¾	103¾	—
dito 2e Hyp. Oblg. 6	128	—	—
dito Dak. Ext. dito. 6	—	—	—
dito Montana Centr.			
No. 1-4500 an 5001			
tot 6500 6	117 1/16	—	—
do. East R. C. of Minn. 4	104	—	—
Pittsb. Cin. Ch. St.			
Louis A. In gd. O. 4½	108¾	—	—
Pittsb. F. W. dito 7	—	—	—
South. Pac. Obl. 6.	113	113¼	—
Tex. & N.O., a. div. 6.	104½	—	—
Un. Pac. Cert. v. A.	16¼	14¾	15¼
dito Obligatiën . . . 6	105⅞	106	106⅛

pCt.	Vorige Koers	L. Koers.	H. Koers
dito Col. Trust Bds. 5	78¾	79½	—
dito dito dito . . 6	98½	99	—
do. Eq.-Bonds Cert. 5	96	97¼	—
do. Linc & Col. 1e H. 5	47¼	47½	—
Or.Sh.L.&U.N.R.C. 5	35¼	33	34½
dito gec.1eH.C.v O. 5	58½	59¼	59¾
Utah-North. C. v. O. 5	99	—	—
do. Gec. do. 1e Hyp. 5	87½	88½	—
Wabash Ct. v. pr. A.	26	25¼	25¾
W. N.Y. Pennsylv C.v.A.	8⅝	8¾	8¾
dito in goud 1e H.Ob 5	108	108	108¼
dito Gen. Morts Bs. 2	48 13/16	48⅞	49¼
Tram-Maatschapp.			
Amst. Omnib. Aand.	217	218	—
dito dito dito . . 4½	101	—	—
Arnh. Tramw. dito	—	—	—
Geldersche Stoomtr. do.	47	—	—
dito dito Oblig. . 4	94	—	—
Haag. Tr.-Mij. do. . 4½	102	—	—
Ned. Tramw. Aand.	66	—	—
dito Obligatiën . . . 4½	101⅝	101½	—
do. Ind. Trw. Aand.	—	—	—
dito Obligatiën . . . 4	—	—	—
N.-H. Tr.-Mij. Oblig. 3	—	—	—
Ooster Stoomtr. O. 4½	—	—	—
Oost-Java do. Aand.	142	—	—
Rott. Tramw. dito.	—	—	—
S. Joana Stmtr. do.	—	180	—
do. 1e Oblig. '87/'92 4	—	—	—
Serajoedal St.-Tr. A.	100	—	—
Premieleeningen.			
Nederland.			
Amst. f 1000 . . 3	109⅜	—	—
dito f 100 3	111⅛	—	—
Rotterdam Aand. . 3	109¼	—	—
Gemeente-Cred. A. 3	107½	—	—
N. B. V. W. Kruis A.	77¾	—	—
F. v. Volksvl. '67 f 10	124½	—	—
do. 1883 A f 2.50	1.17½	—	—
België. Antw. 1887. 2½	103⅞	—	—
Brussel 1886 . . . 2½	103⅞	—	—
Frankr. Cr. F. 1880 3	—	97⅜	—
Hongarije.			
Staatsleening 1870.	134	—	—
Hyp. B. Budapest . 4	106⅜	106	—
Theissregeling . . 4	122 13/16	—	—
Oostenrijk.			
Staatsleening 1854. 4	129	—	—
dito 1860. 5	129	129	—
dito 1864.	176	—	—
Cred.-Anst. 1858. .	174	—	—
K.K.O.Bod.-Cr.-Anst. 3	97¼	—	—
dito dito 1889 . . 3	93	—	—
Weenen 1874. .	145	—	—
Rusland.			
Staatsleening 1864. 5	174¼	—	—
dito 1866 5	166	155¼	—
Spanje. 3 Ct. Madrid '68.	40⅞	42	43
Turk. Sp. [illegible] Oblig.	35 5/16	35½	35¾
Servië [illegible] A	—	—	—

Noorwegen.
Oblig. 1893 4 101⅞
Rumenie.
Goudleening Amortisatie 1890 4 85½
Goudleening Amortisatie 1894 4 83⅞
Rusland.
Oblig. Binnenl. Leening 1894 4 68¾
China.
Obl. in Goud 1895 4 98⅜

Delfland. Hoogheemr. Oblig. 98
Twentsche Bank Aandeelen 142
Ned. Ind. Landbouw-Mij Oblig. 4 107 1/16
Javasche Bosch-Exploit A. 97
Senembah-Maats. C. v. A. 346½
Mts. Verk. en Beb. Feijen. A. 9
Natura Artis Magistra O. 3 95
Winkel-Mij. „Eigen Hulp" A. 103½
Mts. t. Expl. St. Spw. O. 3 97
Hongarije
Pandbrieven in Kronen 4 99⅞
Pandbrieven fl. 100-5000 4 84 1/16
Pester-Hong. Gem. Cred. O. 4 99¾
Pest. Vat. Erst. Sparc. Ver. Pdbr. 4 98¾
Oostenrijk
Pandbr. Boden fl. florijnen 4 83⅞
Amerika.
Arkansas Constr. Cy. Synd. Tr Ct. f 1094-
N.-W. Milland P. Cp. C. v. 6 pCt. 1 H. O. 100
Central Pacific afgest. O. 5 104 9/16
Ches. Ohio 1e Hyp. O. 4½ 81⅛
Kans. CitySub.Bel. Rr. Cp.C. v. A. 51⅞
Union Terminal Railroad Ob. 5 102⅜
Lincoln en Color. Cert. v. Hyp. 47¼
W.N.Y. Inc. Mortgage Goldbonds 5 21
Brazilië.
West-Minas gowaarb. Obl. 5 88
Canada.
Canadian Pac. Cert. van Aand. 57
Venezuela.
Cert. 6pCt. in H.dob. Car. m. Ticket 16
Fr. Mij. Merida Curn. ink. 5 pCt. O. 19

KOERS VAN HET GELD.
Beleening pCt. — Prolongatie 1½ pCt.

ADVERTENTIËN.

ONDERTROUWD:
E. KNEVEL,
Architect,
EN
M. J. VAN DALE.
Ermelo-Veldwijk, 2 Sept. 1895.

ONDERTROUWD:
J. H. A. VAN DALE,
Geneesheer-Directeur van Veldwijk,
EN
R. D. NOTTEN.
Ermelo-Veldwijk, } 2 Sept. 1895.
Haarlem, }

ONDERTROUWD:
GERHARDUS KLAZINUS SCHOEP JR.
EN
ADRIANA GEERTRUDA BLANKERS.
Rotterdam, } 4 September 1895.
Veen, }

GEHUWD:
JAN BERGMANS
EN
ANNA M. BRUMMELKAMP.
Pretoria, 7 Aug. 1895. (6242)

Admissie-Examen.

Het eerstvolgend examen ter toelating tot de lessen aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden afgenomen **DINSDAG en WOENSDAG 17 en 18 September.** Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende, **vóór of op Vrijdag 13 September.**

De dec. der lit. fac.,
Dr. J. WOLTJER.

Aan de Geref. School te **Maasland** wordt gevraagd een

Onderwijzer,

op een jaarl. inkomen van **500** tot **550 Gld.**, naar gelang der dienstjaren, met uitzicht op verhooging.

Brieven aan het Bestuur of aan het Hoofd der School,

B. F. DREWES.

Aan de Chr. School te **St. Nicolaasga** wordt zoo spoedig mogelijk een

Onderwijzer

gevraagd, die instemt met de Geref. Belijdenis, op een salaris van *f* **500.**

Brieven aan het Hoofd der School
(6239) T. DE GROOT.

Het Bestuur der Chr. School te **Oudega** (WIJMBR.) vraagt pr°. November een

Hoofdonderwijzer.

Geref. beginselen. Lidmaat van de Ned. Herv. Kerk Salaris *f* **800,** vrije woning en tuin.

Brieven franco aan den President
J. D. WIJNJA.

Te **Brussel** wordt gevraagd vóór 1°. October een

Boekhouder, P. G.,

goed bekend met Fransche, Duitsche en Engelsche correspondentie. Salaris naar bekwaamheid.

Franco brieven aan W. VAN DEN HEUVEL, 23 Marché aux Poulets.

DENNENOORD.

Tegen 15 Oct. worden in dit nieuwe Krankzinnigengesticht nog enkele

Verplegers en Verpleegsters

gevraagd, die lust hebben, om God den Heere in dit werk der barmhartigheid te dienen.

Een Christelijke wandel en een goede gezondheid zijn eerste vereischten.

Adres: den Secr. van 't Gest. Bestuur,
G. A. BOSCH, *te Hoogeveen.*

DE KINDERDOOP,

beschouwd met betrekking tot het bijzondere, kerkelijke en maatschappelijke leven,

DOOR

J. A. WORMSER.

Derde Druk.

MET EENE INLEIDING VAN

Mr. GROEN VAN PRINSTERER

en een kort woord vooraf van den zoon des schrijvers.

Prijs f 0.90.

De Uitgevers:
Amsterdam. HÖVEKER & ZOON.

Westhoff & Van der Sleesen,

Commissionairs in Effecten,

Reguliersdwarsstraat 73, Amsterdam belasten zich met den aan- en verkoop van Effecten, het verzilveren van Coupons, plaatsen en nemen van gelden op Prolongatie, incasso van Wissels enz.

Uitgave van **J. A. WORMSER** te **Amsterdam:**

HET

Reglement van '52,

Historisch Juridische Studie over het Hervormde Kerkbestuur,

DOOR

Mr. D. P. D. FABIUS.

Prijs f 3.90.

VRAAGT:

Ontbijt-, Sucadekruid- en Gemberkoek,

Boterbâtons en Botersprits,
uit de KOEKFABRIEK „DE NEDERLANDER", van
B. J. LINDEBOOM & ZONEN
GOUDEN MEDAILLE Brussel 1891.

NEDERLANDSCHE

Handel-Maatschappij.

VEILING te ROTTERDAM,

op **Donderdag den 26sten September 1895** des voormiddags ten 11 ure, van ongeveer:

11400 Blokken **Banka Tin**, liggende te Rotterdam.
20600 » **Banka Tin**, liggende te Amsterdam.
4000 » **Singkep Tin**, liggende te Amsterdam.

36000 Blokken.

AMSTERDAM, 5 September 1895.

Stoom-IJs, Boter- en Kaasfabriek Melkinrichting.

De in deze onze **Inrichting** onder ons persoonlijk toezicht, uit licht aangezuurden verschen **Room** gekarnde **onvervalschte** prima kwaliteit

VERSCHE
Delftsche Grasboter,

munt uit in geur en fijnheid van smaak.

De prijs is tot a.s. Donderdagavond: franco *Rotterdam* en *Den Haag f* **1.50** p. Kilo, franco *Amsterdam f* **1.60** p. K.

Naamstempel op de Boter.

Verkrijgbaar in Potjes van ½ en 1 Kilo, te *Amsterdam* bij **Th. Franken,** firma H. Vingerhoed, Kalverstr. 216, te *Rotterdam* bij **Ter Marsch & Co.,** Lamsteeg No. 4, Westzeedijk No. 42, Aert van Nesstraat No. 66, Binnenweg, hoek Paardenstraat, No. 76, Diergaardelaan No. 14 (Boulevard) en Oostzeedijk 15, te *Feyenoord,* Van der Takstraat, hoek Burgem. Hoffmanplein No. 2., en te *'s-Hage* bij **J. H. Varenkamp & Zn.,** Groenmarkt No. 33 en **G. H. D. Susanna,** Wagenstraat No. 109, bij wie, evenals direct aan ons adres, *bestellingen worden aangenomen op leveringen in Vaatjes, van* 4, 10 *en* 20 *Kilo en in Potten.*

B. VETH & Co., Delft.

Roomboter.

Door deze berichten wij, dat wij onze Boter gesteld hebben onder *voortdurende Contrôle* van het Bureau voor chemisch en microscopisch onderzoek, Keizersgracht 291, Amsterdam. Directeuren: Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS WZN.

Ieder afnemer heeft dus het recht bij twijfel een Monster ter gratis onderzoek aan voornoemd Bureau te zenden.

B, VETH & Co., Delft.

Meer dan
sedert 25 Jaren
zijn de beroemde echte

Abshanbbins of Anti-Rhumatische Watten

bij de **Rhumatiek**-lijders een goed onthaal te beurt gevallen, door hunne snel werkende verdrijving van die vaderlandsche plaag.

De Hoofddepot-houder, A. BREETVELT Az, te Delft, heeft ze à 30 cent per pakje verkrijgbaar gesteld bij:

H. J. Renken Jr, N. Z. Voorburgwal bij de Molsteeg, Amsterdam.
A. W. Schade & Zonen, idem, Leidschestr. en Nieuwendijk in *de Vlijt.*
J. Normann, Haarlemmerstr. 121, id
Meurs & Co., Rapenburg, Amsterdam.
Christiaan Annegarn, id., Paleisstraa hoek Singel.
Wed. J. P. van Doornenwaard Ham. Koningsplein, Amsterdam.
Gezet. Mann, Magazijn *de Huisvrouw* Heiligenweg, Amsterdam.
J. H. Houtman, Kalverstraat 160.
G. de Barbanson, N. Diep.
Wiebols, Purmerend.
H. Meijer, Haarlem.
Mej. N. Moransard „de Vlijt" Haarlem.
G. van der Geur, Waddingsveen
N. J. Sanders, Leiden.
Iserief & Zonen, 's Hage,
Gez. Willems, Schiedam
J. H. Keller & Zoon, Rotterdam.
S. J. G. Wulff, Westnieuwland, Rott
N. A. Stempelt, Dordrecht.
W. Fagginger Auer, Middelburg.
C. Nonnekes, Goes.
J. Smits, Zierikzee.
J. C. van Aken-Kroonen, Breda.
M. Loozen, Klundert.
Wed. Bosman, Gouda.
„De Vlijt" Lijnmarkt, Utrecht.
Blancke & Kloek, Wijk bij Duurstede.
A. J. Ausems Azn., Culemborg.
Mejuffr. Wed. Fischer, Harderwijk.
W. F. Stierhout, Tiel.
F. Dierkes, te Wagen.
Meurs & Co., Arnhem.
C. van Esveld, te Nijkerk o/d. Veluwe.
J. A. Kuitert, Zutfen.
J. T. Locht, Lochem.
Wed. J. Pondman, Kampen.
Gez. Weghuis, Zwolle.
E. Lakke, Meppel.
Wed. J. A. v. d. Wijk, Assen.
J. den Holder, Terborgh.
Feldbrugge, Groningen.
J. L. Lombroek, Franeker.
Gebr. Markus, Leeuwarden.
P. J. van Bergen, te Sneek.
Adolf de Witte Janssen, Hulst.
D. Peereboom, Steenwijk.
P. van der Pols, Charlois (Z.-H.)

SOCIALISTEN-BOND

Afd. Amsterdam.

Groote Openb. Vergadering

op Maandag 9 September '95,
des avonds ten 8½ **ure** precies, in het lokaal

„PLANCIUS",
Plantage Kerklaan (over Artis).

Spreker: de Heer J. A. WORMSER
ONDERWERP:
Een menschwaardig bestaan.
DEBAT GEWENSCHT.

Entrée 10 Cent. Opening der zaal 7½ uur.

P.S. Werkloozen vrijen toegang op vertoon van hun diploma eener Werkliedenvereeniging.

Dr. J. A. HES,
TAND-ARTS,
Kloveniersburgwal 59.

VEREENIGING

„Tot Christ. Liefdadigheid"

te WAGENBORGEN (prov. Groningen).

Geldleening, groot f 15,000,

rentende 3 pCt.,

in AANDEELEN, groot *f* **100,** en aflosbaar door jaarlijksche uitlotingen, voor het eerst in 1900, ten bedrage van minstens *f* 300.

Inschrijvingsbiljetten worden in ontvangst genomen, liefst zoo spoedig mogelijk, uiterlijk **tot 1 November 1895,** door het Bestuur van bovengenoemde Vereeniging en ten kantore van de heeren BROUWER & DIJKSTERHUIS te *Groningen.*

De **Storting** heeft plaats **vóór of op 1 November 1895.**

INSCHRIJVINGSBILJETTEN enz. zijn te verkrijgen bij alle bestuursleden en ten kantore bovengenoemd.

Het Bestuur der Vereen.
»Tot Chr. Liefdadigheid":

G. N. TAKENS, *Voorzitter.*
J. J. UULDERSHOFF.
J. H. BRONS.
W. VAN BUUREN.
W. K. H. MAGENDANS, *Secr.-adm.*
Ds. G. GEERDS, te *Appingedam.*
Ds. F. C. MAGENDANS, te *Slijk-Ewijk.*
Dr. L. BOUWMAN, arts te *Gron.*
L. DE VRIES Hz., te *Groningen adv.-Lid.*

Wagenborgen, Augustus 1895.

Hoogstbelangrijke Kunstveiling.

in de Groote Zaal van
DE BRAKKE GROND, Nes, Amsterdam,
ZAL OP
Dinsdag den 10den September 1895,
des morgens te **11 uur** precies,
in publieke veiling worden gebracht **de hoogstbelangrijke verzameling**

MODERNE SCHILDERIJEN,

van den Hoogwelgeb. Heer

N. A. Baron STEENGRACHT VAN MOYLAND,

onder Directie van den Heer A. PREYER, Kunsthandelaar, *Amsterdam.*

Te bezichtigen in *De Brakke Grond,* **Zaterdag 7 en Zondag 8 September 1895,** op vertoon van Catalogus of Entreékaarten te verkrijgen bij A. PREYER, 19 Wolvenstraat, *Amsterdam,* of bij HH. Kunsthandelaren en Makelaars.

Maandag 9 September *publiek* te bezichtigen.

S. TROMP Azn.,

SIGARENFABRIKANT. — HARLINGEN,

vraagt in Holland nog eenige solide **afnemers.**

Monsters staan ten dienste.

Door den Uitgever F. P. D'HUIJ te *Middelburg,* is verzonden de **proef-aflevering** van

SCHRIFTVERKLARINGEN

DOOR

J. H. HOUTZAGERS,
Geref. Predt. te Kootwijk.

Deze zullen verschijnen om de 14 dagen in 12° form. afl., 12 pag. druk. Prijs *f* **0.78,** fr. p. post *f* **1.04** per jaar. Proefnummer wordt op aanvrage gaarne toegezonden.

Let op, dat er

Urling's Patentstijfsel

benevens mijn naam en handteekening op de zakjes staat. Er zijn vele namaaksels.

JACOB DUYVIS.
Koog aan de Zaan.

CHAPELLERIE

J. H. POOLMEIJER Jr.

135 N. Z. VOORBURGWAL,
a/d. NIEUWE KERK,
AMSTERDAM.

VOORTZETTING!!
van den

FINALEN UITVERKOOP

21 Damstraat 21.

Nieuwe belangrijke Prijsvermindering!!

Groote partij in **Dames fijne lederen Elastiek Laarsjes** van *f* 3.50 voor den spotprijs van *f* **2.25. Dames elegante kamgaren Laarsjes;** rondom fijn leder, van *f* 3.75 voor *f* **2.50,** van *f* 4.— voor *f* **2.75,** van *f* 4 25 voor *f* **2.90,** van *f* 4.50 voor *f* **3.25.**

Dames fijne Knooplaarzen van *f* 4.75 voor *f* **3.25,** van *f* 5 voor *f* **3.50,** van *f* 5.25 voor *f* **3.75** en [fijne lederen, rondom lak, (zeer elegant) van *f* 5.50 voor den spotprijs van *f* **3.90.**

Prachtige keuze in **Dames Baret-Schoentjes** (Nouveauté) met een, twee, en drie riempjes van *f* 3.50 voor *f* **2.25,** van *f* 3.75 voor *f* **2.50,** van *f* 4 voor *f* **2.75. Dames linnen Badschoenen** van *f* 1.40 voor **90 Cts.,** dezelfde voor **Kinderen en Meisjes** van *f* 1 voor **60 Cts.** Effen grijze **Badschoenen,** uitsluitend in kleine nummers, No. 34, 35, 36 en 37, van *f* 1.60 voor den spotprijs van **75 Cts.**

Extra aanbieding in eene partij **Dames fijne lederen Weener Molières,** zeer elegant, van *f* **4** voor den spotprijs van *f* **2.25.**

Extra groote sorteering in:

Heeren-Bottines uit één stuk, sterke kwaliteit, van *f* 3.75 voor den spotprijs van *f* **2.25.** Idem met voorbladen en knoopjes van *f* 4 voor *f* **2.75. Bottines** in fijne kwaliteit en elegante modellen van *f* 4.25 voor *f* **3,** van *f* 4.75 voor *f* **3.50. Echt Kalfslederen Bottines** met voorbladen of uit een stuk, buitengewoon sterk, van *f* 5.50 voor *f* **4,** van *f* 6 voor *f* **4.25,** van *f* 6,25 voor *f* **4.50**, van *f* 6.50 voor *f* **5,** van *f* 7 voor *f* **5.25.**

Een groote partij in **Heeren Rijg-Bottines,** echt Engelsch en zeer solied, van *f* 4.25 voor den **spotprijs** van *f* **2.90,** van *f* 5 voor *f* **3.50,** van *f* 5.50 voor *f* **4.25,** van *f* 6 voor *f* **4.50.**

Dames Stoff. Pantoffels met lederen zolen, van *f* 1.10 voor **75 Ct.,** van *f* 1.25 voor **90 Ct.,** idem in de beste kwaliteiten, extra solide, van *f* 1 35 voor *f* **1,** van *f* 1.40 voor *f* **1.10. Dames Stoffen Pantoffels** met hakken van *f* 1.60 voor den spotprijs van *f* **1.20,** dezelfde laag op den voet, met hakjes en strikjes, van *f* 1.75 voor *f* **1.30. Dames stoffen Pantoffels** met hakken en groote rosetten, prima kwaliteit, van *f* 1.75 voor *f* **1.35.** Een partij **Dames stoffen Elast. Schoenen,** met lage hakjes van *f* 1.60 voor *f* **1.25.**

Een groote partij **School-Laarzen,** met leder gevoerd van *f* 1.90 voor *f* **1.35,** van *f* 2.10 voor *f* **1.60,** van *f* 2 25 voor *f* **1.75,** van *f* 2.50 voor *f* **2,** van *f* 2.75 voor *f* **2.25,** van *f* 3.25 voor *f* **2.50.**

Kinderschoentjes en Laarsjes tegen spotprijzen, van af **25 Ct., 35 Ct., 45 Ct., 60 Ct.** en hooger.

Eene partij **Kinder- en Meisjes Pantoffels** voor den spotprijs van **30 Ct.** en **40 Ct.**

Wie thans solied Schoeisel tegen spotprijzen wil koopen, profiteere deze week van de nieuwe prijsvermindering in den finalen Uitverkoop.

21 DAMSTRAAT 21,

vanaf den Dam aan de linkerhand.

Höveker's Boekhandel,

KALVERSTRAAT No. 154, AMSTERDAM.

Theologische en Wetenschappelijke Werken. — Belletrie. — Schoolboeken. — Kinderboeken. — Kerkboeken. — Textbooks. — Bloemkaarten. — Photographiën.

Binnen- en Buitenlandsche
TIJDSCHRIFTEN, — DAG- EN WEEKBLADEN.

ADVERTENTIËN.

Maandelijksche Catalogus der voornaamste binnen- en buitenlandsche uitgaven op elk gebied, op aanvrage gratis en franco.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.
Maatschappelijk Kapitaal: EEN HALF MILLIOEN GULDEN.

Commissarissen: Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, H. SERET en H. W. VAN MARLE, de laatstgenoemde door de Verzekerden gekozen.

Directeur: H. J. VAN VULPEN.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen van Kapitaal en Lijfrente tot elk bedrag.

Aanvragen om Agentschap te richten tot de Directie of tot de Inspecteurs der Maatschappij, de Heeren: C. ROELANTS te Utrecht, *voor Noord- en Zuid-Holland en Utrecht;* E. E. CROIN te Leerdam, *voor Gelderland en Overijssel;* H. C. SCHREGARDUS te Groningen, *voor Friesland, Groningen en Drenthe;* G. GRÜNEVELD te Breda, *voor Zeeland;* W. BERVOETS te Ginneken, *voor Noord-Brabant en Limburg.*

NATIONALE

Levensverzekering-Bank. — Rotterdam.
(Opgericht Januari 1863.)

Volteekend Waarborg-Kapitaal	*f*	1,000,000
Verzekerd bedrag ult°. December 1894 ruim	»	19,000,000
Reserven » » 1894	»	6,000,000
Uitbetaald 1863/1994 »	»	9,000,000

Inlichtingen Kantoor BOOMPJES 9 en bij H.H. Agenten.

ENCYCLOPÆDIE

DER

HEILIGE GODGELEERDHEID,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Drie Deelen, ingenaaid f 16.75; in drie halflederen banden f 21.25. (Losse banden per stuk f 1.—).

DE UITGEVER,
J. A. WORMSER.

AMSTERDAM

DE

Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

Directeuren te GRONINGEN:
M. Brouwer en F. Dijksterhuis, Oude Boteringestraat K. 112.
Hoofdagent te AMSTERDAM:
L. VAN DER VIJGH, Heerengracht bij de Hartenstraat 240.
Generaal-Agenten:

J. GROENEVELD Fzn. te Sneek, voor de Prov. Friesland.
L. VAN DIJK Iz. te Meppel, „ „ „ Drenthe en Overijsel.
M. J. CHEVALLIER te Ermeloo, „ „ „ Gelderland en Utrecht.
J. SCHIPPERS te Vlaardingen, „ „ „ Z.-Holland, Zeeland en N.-Brabant.

Rechtskundige Adviseurs: Mrs. HEEMSKERK en VAN LENNEP,
Advocaten en Procureurs te Amsterdam.

Soliede personen met prima referentiën kunnen als Correspondenten in aanmerking komen.

HÖVEKER's BOEKHANDEL

heeft voorhanden al de BOEKEN benoodigd voor

GEREFORMEERD GYMNASIUM

Hoogere Burgerschool en verdere inrichtingen van onderwijs.

JOHANNA RUTTENBERG,

Dames-Costumes.

63 LEIDSCHESTRAAT 63.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.